

df08jL ufpKfInsf

:yfglo /fhkq

v08M@

; VofM!

ldltM@)&%÷%÷! (

efu !

df08jL ufpKfInsf

:yfglo ; /sf/ ; #fng Pğ, @)&\$ sf] bkrf !)& adf]hd df08jL
ufpKfInsf]agfPsf]tn n]vP adf]hdsf]Pğ, lgod, lgb]zsf, sfo]j lw,
lgodfj nl tyf dfkb08 ; j { fwf/0fsf]hfgsf/Lsf]nflu k\$fgz ul/Psf]5

; Dj t\@)&% ; fnsf]Pğ g÷!

:yfglo cfly\$ Pğ, @)&%

df08jl ufPKfInsfsf]cy{; DalGw k|tfjnf0{sfoGj og ug{ag\$}Pj

k|tfjgfm df08jl ufPKfInsfsf] cfly\$ j if{@}&%÷)&^ sf]cy{; DaGwl
k|tfjnf0{sfoGj og ug\$}lgldQ :yfglo s/ tyf zh\$; \$ng ug] 5b
lbg]tyf cfo ; \$ngsf]kzf; lgs Joj :yf ug{jf-5glo ePsfh]

gkfnf]; ljwfgsf]wf/f @@* sf]pkwf/f -@_ adf]hd df08jl ufPF; efn]
of]Pj agfPsf]5 .

!= ; Hfkt gfd / k/Dem-@_ o; Pj]sf]gfd “cfly\$ Pj, @)&?” /x\$]5
.

-@_ of]Pj @)&% ; fn >fjOf ! ut]lv df08jl ufPKfInsf Ifqdf nfu"
xg\$.

@- ; **Dkit s/M**ufPKfInsf Ifgleq cg; lr -!_ adf]hd Plsst ; DklQ
s//3/hluf s/ nuf0g]/ c; h pk/ ul/g\$.

#= eld s/ -dfnkf]_ Mufpkf]nsf lfg]leq cg'; lr -@_ adf]hd eld s/ -dfnkf]_ nuf0g]/ c; h pk/ ul/g\$. Plss[; DklQ s/ nuf0Psf] v08df dfnkf] s/ nuf0g]5g .

\$= 3/ jxfn s/M ufpkf]nsf lfg]leq sg}JolQm jf ; :yfn]ejg, 3/, k; n, llof/h, uf]fd, 6x/f, 5kk/, hluf jf kfy/L k'} cflzs tj/n] jxfindf lbPsf]df cg'; lr -#_ adf]hd 3/ hluf jxfn s/ nuf0g]/ c; h ul/g\$.

%= Joj; fo s/M ufpkf]nsf lfg]leq Jofkf/, Joj; fo jf ;]fdf kflut nufgl / cfly\$ sf/f]f/sf cfwf/df cg'; lr -\$_ adf]hd Joj; fo s/ nuf0g]/ c; h pk/ ul/g\$.

^= hl8a6l, sjf8l / hljh6t' s/M ufpkf]nsf lfg]leq sg}JolQm jf ; :yfn]pmg, vf]f] hl8a6l, jgs; , sjf8l dfn / k|Int sfg6n]lgif] ul/Psf] hljh6t' jfx\$sf c6o d[jf df/Psf hljh6t'sf] xf8, l; ^, kjf7, 5fnf h:tf a:t'sf] Joj; flos sf/f]f/ u/]fkt cg'; lr -%_ adf]hdsf]s/ nuf0g]/ c; h pk/ ul/g\$.

&= ;jf/L ;fwg s/Mufpkf]nsf lfg]leq bt[ePsf ; jf/L ;fwgdf cg'; lr -^_ adf]hd ; jf/L ;fwg s/ nuf0g]/ c; h

pk/ ul/g\$. t/, k6z sfgg :jls[e0{ ; f] sfggdf c6oyf Joj; yf ePsf]cj :yfdf ; f]x adf]hd xg\$.

***= lj1fkg s/Mufpkfinsf lfgleq xg]lj1fkgdf cg' lr -&_ adf]hd**
lj1fkg s/ nuf0g]/ c; h pk/ ul/g\$. t/, kbx sfgg :jls[e0{; f]
sfggdf cfoyf Joj :yf ePsf]cj :ydf ; flx adf]hd xg\$.

(-dgr]ghg s/Mufpkfinsf lfgleq xg]dgr]ghg Joj ; fo ;]fdf cg' lr
-*_ adf]hd Joj ; fo s/ nuf0g]/ c; h pk/ ul/g\$. t/, kbx sfgg
:jls[e0{; f]sfggdf cfoyf Joj :yf ePsf]cj :ydf ; flx adf]hd xg\$

!)= axfn la6f]l zNsm ufpkfinsf lfgleq cfkth] lgd[0f, /yby jf
; #fng u/]f cg' lr -(_ df pnhy eP cg' f/ xf6 ahf/ jf k; ndf
; flx cg' lrdf ePsf]Jo:yf cg' f/ axfn la6f]l zNsm nuf0g]/ c; h
pk/ ul/g\$.

!!= kfls[zNsm ufpkfinsf lfgleq sg}; jf/l ; fwgnf0{kfls[; ljwf
pknAw u/]P jfkt cg' lr -!)_ adf]hd kfls[zh\$ nuf0g]/ c; h
pk/ ul/g\$.

!@- 6]sE, sfo]s8, Sofgr]E, aghl hldkE, lhk^nf0/ / ^ofknLE zNsm
M ufpkfinsf cfkng]lfgleq 6]sE, sfo]s8, Sofgr]E, aghl hldkE,

lhk^nf0/ / ofknLE ;]f jf Joj ; fo ; #fng u/]f/t cg' lr -!!_
adf]hdsf]zh\$ nuf0g]/ c; h pk/ ul/g\$.

!#= ;]f zNs, b:t7M ufPKfInsf lgd(0f, ; #fng jf Joj:yfkg u/\$f
cg' l'r -!@_ df plnhlvt :yfglo k]fw/ / pknAw u/f0Psf] ;]fdf
;]fufxlaf6 ; fxl cg' l'rdf Joj:yf eP cg' f/ zNs nuf0g]/ c; h pk/
ul/g\$.

!\$= ko6gzNsM ufPKfInsfn] cfkmf] lqleq kjz ugI ko6sx?j f6
cg' l' !# df pNnlvt b/df ko6g zh\$ nuf0g]/ c; h pk/ ul/g\$.
t/, kbz sfgg :jls[e0{ ; f] sfggdf c6oyf Joj:yf ePsf]cj:yfdf
; flx adflhd xg\$.

!%= s/ 56Mo; Pq adflhd s/ ltg[bfloTj ePsf JolQmj f ; #yfx?nf0{
sg}klg lsl; dsf]s/ 56 lb0g]5g .

!^= s/ tyf zNs ; sng ; DaGw sfokj lwM of] Pqdf ePsf] Joj:yf
cg' f/ s/ tyf zNs ; sng ; DaGw sfokj lw ufPKfInsfn] tf\$]cg' f/
xg]5 .

cg; Fl M!
df08jl ufPKInsf]cfly\$ Pj
ufPKInsf]cfkng]lflq nufpg ; Sg]
Plss[; DkIQ s/sf]b/

q#; ≠	lj j /of	nufpg ; Sg]b/	j flif\$ s/sf b/	s]knot
Psnfv ?køf ; Dd		s/ 56 lbg]		
!	! nfv ! b]v %nfv ; Dd)) @U)) \$U)) ^U)) *U) =U) =@U) = \$U) = ^U) =U) =#U) = \$U)=@U	
	% nfv ! b]v !) nfv ; Dd)=\$U	
	!) nfv ! b]v @) nfv ; Dd)=^U	
	@) nfv ! b]v #) nfv ; Dd)=*U	
	#) nfv ! b]v \$) nfv ; Dd)=U	
	\$) nfv ! b]v %) nfv ; Dd)=@U	
	%) nfv ! b]v &) nfv ; Dd)=\$U	
	&) nfv ! b]v ! s/f\$; Dd)=^U	
	! s/f\$! b]v @ s/f\$; Dd)=U	
	@ s/f\$! b]v % s/f\$; Dd)=#U	
	% s/f\$ ebf dfly)=\$U	

lhNnf dfnkf] sfofhosf]lgwfk/t dNof^gnf0{cfw/ dfgl Psls[; DkIQ s/ nufpg] kof]hgsf] nflu df08jl ufPKInsf]ufPFf]gnf0{b}fo adf]hd lflq lj efhg u/\$f]5

माण्डवी गाउँपालिकाको मोटरबाटो संग नजोडिएको बजार क्षेत्र भित्र नपर्ने वडाहरूको जग्गाको न्यूनतम मूल्य

प्रतिरोपनीमा

क्र.सं.	वडा नं.	साविक	किसिम	अब्जल	दोयम	सिम	चाहार	प्रति/ बांभो /खर
१	१	तिरामा(१,४)	खेत	७०,०००।	२५,०००।	२०,०००।	१५,०००।	५,०००।
			पाखो	३०,०००।	२०,०००।	१५,०००।	१०,०००।	
२	१	तिरामा(२,३)	खेत	१,२५,०००।	१,१०,०००।	८५,०००।	७५,०००।	५,०००।
			पाखो	४०,०००।	३०,०००।	२०,०००।	१५,०००।	
३	२	मर्कावाग (१,२,३,४,५,६,७,८)	खेत	१,२०,०००।	८०,०००।	५०,०००।	३०,०००।	५,०००।
			पाखो	४०,०००।	३५,०००।	२५,०००।	१५,०००।	
४	२	मर्कावाग(९)	खेत	१,२५,०००।	१,१०,०००।	८५,०००।	७५,०००।	६,०००।
			पाखो	८०,०००।	७०,०००।	६०,०००।	५०,०००।	
५	३	नयाँगाउँ	खेत	१,००,०००।	८५,०००।	७५,०००।	५५,०००।	६,०००।
			पाखो	४५,०००।	४०,०००।	३५,०००	३०,०००।	
६	४	उदयपुरकोट	खेत	६०,०००।	५०,०००।	४०,०००।	३०,०००।	५,०००।
			पाखो	५०,०००।	४०,०००।	३०,०००।	२०,०००।	
७	५	रम्दी	खेत	१,२०,०००।	१,१०,०००।	१,००,०००।	८०,०००।	६,०००।
			पाखो	५०,०००।	४०,०००।	३०,०००।	२०,०००।	

df08jl upfKlnsfstklzn adfjhd jf8fx?df ahf/ lfjgdf kgj df6/af6f] bfofKfofFba}tkn\$[38]L hlufsf]dNof^asg .

!_ j8f sf0fho It/fd

-s_ ; flj sss]lt/fd uf=j=; j f8f g# / \$ sf]kSsl ; 8ssf]bfofKfofKlt /fkgl ? \$,))))) - dfq.

-v_ ; flj s lt/fd uf=j=; j f8f g@ / # sdfn6f/ sf]b]rf] ds6l ; 8ssf] bfofKfofKf]hluf kl't /fkgl ? @,))))) - dfq .

-u_ lt/fd uf=j=; j f8f g+! / # blj:yfg 3f]flx ; 8ssf] bfofKfofFhluf kl't/fkgl @,))))) - dfq .

-3_ lt/fd uf=lj=; = j f8f g+@ / # cftl/s ; 8s 8fdlvfhf u0fz df=lj= ; 8ssf]bfofāfofFhlf klt /fklg ? !,))))) .- dfq .

-a_ lt/fd uf=lj=; = j f8f g+@ vllg u0fz df=lj ; 8s klt/fklg ? !,))))) .- dfq .

-r_ lt/fd uf=lj=; j f8f g+@ / # lkkn8f8f u0fz df=lj ; 8s klt/fklg ? !,))))) .- dfq .

-5_ lt/fd uf=lj=; j f8f g+! nfdk kfy/l rik 8f8f ; 8s klt/fklg ? !,))))) .- dfq .

@_ j 8f sf0fo dsf]fa

-s_ ; flj sss] dsf]fa j 8f g+\$ sf]xlykf]6 blv uf=lj ; ejg 5fqjf; blv klZrd 7f8f]vll; l ; Dsf]df/af6f]bfofāfofFklt/fkgl ? #,))))) .- dfq .

-v_ ; flj sss] dsf]fa uf=lj=; = j 8f g+ (sf]vsnl vfhfbllv l9sfjg ; Ddsf] df/af6f] bfofāfofFklt/fkgl ? @,))))) .- dfq .

-u_ ; flj sss] dsf]fa j 8f g+\$; fn3f/l v]blv ; Gggl df= lj= ; Ddsf] 5fqjf; ; Ddsf]df/af6f]5f]sf]klt/fkgl ? @,))))) . dfq .

-3_ ; flj sss] dsf]fa j 8f g+# bfaf6f] b]yl \$; fn3f/l v]; Dd ; Ddsf] df/af6f]bfofāfofFklt/fkgl ? %,))))) . dfq .

-a_ ; flj sss] dsf]fa j 8f g+\$ sf] 7f8f]vll; l u]]vfhfb]yl j 8f g+\$ sf] l; dfgf ; Ddsf]df/af6f]sf]bfofāfofFklt/fkgl ? !,))))) dfq-r_ j 8f g+% l; dn uf b]yl dsf]fu+ ^ / & xb}bfaf]l; dfgf; Ddsf] ; 8ssf] bfofāfofFklt/fkgl ? %,))))) . dfq .

-5_ sdnof/ dsrff ; 8s cftuf dsff^{fa} (v\$nl vfjfbjlv pbok/sffsf ; ldfgf; Ddsf]bfofFafofFhllufsf]klt/flkgf ? @,)),)). dfq

-h_ blj:yfg lt/fd dsfl 3fjxl ; 8s cftuf dsff^{fa} ! / @ j8fdf kgI ; 8ssf]bfofFafofFklt/flkgf ? !,)),)). dfq

#_ j8f sfofho gofEfpF

-s_ ; flj s gofEfp uf=lj= ; j 8f g=%, ^ , & ,* , (sf]df/af6f]bfofFafofF hllufsf]kltcfgf ? ^,)),)). dfq

-v_ ; fljssf] gofEfpFuf=lj ; j 8f g+! blj:yfg gofEfp ahf/ h:k/ ahf/; Dd df/af6f] kgI hllufsf]kltcfgf ? !,)),)). dfq

-u_ gofEfp uf=lj= ; j 8f g=# / \$ bfl/drf] lqsf]df/af6f]bfofFafofFkgI hllufsf]kltcfgf ? ^,)),)). dfq

\$_ j8f sfofho /dbl

-s_ ; fljssf]/dbl uf=lj= ; j 8f g+% df/af6f]bfofFafofF/ ahf/ lqdf kgI hllufsf]kltcfgf ? %,)),)).

-v_ ; fljssf]/dbl uf=lj ; j 8f g+* df08jl khbjl lkkn rf]f/f; Ddsf] hllufsf]kltcfgf ? %,)),)).

3/tknf]dNofg

3/ tknf]dNofg lGdg adf]hd kfl/t ul/Psf]5 . 3/sf]dNofg ubf(!) blv @ kltzt; Dd xl; s\$l u/lG\$.

qm; =	lj j /of	klt j u{kkn6	s]knot
-------	----------	--------------	--------

!	; a)k\$ƒ/sf 5t 9nfg ePsf]k\$sl 3/ sf]dNo lgwf{0f	&))	Gogtd
@	l; d[6 9uf,+06f sf] h8fg u/l h:tf,6f0n 5fgf]ePsf]b0 tn] 3/ dNo lgwf{0f	@ nfv %) xhf/	"
#	l; d[6 9uf,+06f sf] h8fg u/l h:tf,6f0n 5fgf ePsf]Pstn] 3/sf]dNo lgwf{0f	! nfv %) xhf/	"
\$	9uf,ef6f] sf] h8fg ePsf] / df6f] n] kf]ƒf] h:tfsf] 5fgf ePsf]b0 tn]3/sf]dNo lgwf{0f	@ nfv dfq	"
%	9uf,ef6f] sf] h8fg ePsf] / df6f] n] kf]ƒf] h:tfsf] 5fgf ePsf]Ps tn]3/sf]dNo lgwf{0f	! nfv dfq	"
^	9uf,ef6f]sf]h8fg ePsf]/ df6f]n]kf]ƒf]knt sf]5fgf ePsf] b0tn]3/ sf]dNo lgwf{0f	! nfv dfq	"
&	9uf,ef6f]sf]h8fg ePsf]/ df6f]n]kf]ƒf]knt sf]5fgf ePsf] Pstn]3/ sf]dNo lgwf{0f	%) xhf/ dfq	"

cg; P! M@

dfnkf] tyf eld s/sf b/

qf#; †		v:] tkm{				kfvf]tkm{				v/af/l
!	hlufsf]sl; d	cJan	bf0d	l; d	rx/	cJan	bf0d	l; d	rx/	
@	v:] kfvf]%/fkgl e6bf dfly !% ; Dd klt/fkgl	!%	!@	!)	*	!@	!)	^	%	\$
#	v:] kfvf] !% /fkgl e6bf dfly @% ; Dd klt/fkgl	@)	!%	!!	!)	@)	!%	!!	!)	*
\$	v:] kfvf] @% /fkgl e6bf dfly %) ; Dd klt/fkgl	@%	@@	@)	!^	@@	@)	!^	!%	!)
%	%) /fkgl e6bf dfly klt/fkgl	#)	@*	@%	@@	@&	@%	@!	@)	!\$

cg; P! M#

j xfn s/
ufpKlmsf lfgleq b}fo adflhdsfJj xfn s/ nuf0gJ5 .

l; -g+	lj j/Of	s/sf b/ -?_
!	ej g, 3/, k; n, llof/h, ufffd, 6x/f, 5kk/ j f kfy/l k/}jf cflzs ?kn] j xfn df lbPsfdf	!)%)

cg' Pl M\$
Jo j ; fo s/

l; -g+	/fhZjsf lfgx?sf lj j/Of	s/sf/b/	slkmt
Jofkl/s j :tx?			
s_	dwbkfg, wdkfg, Hjh; {xf8j0/ ; u ; Dal0w		
!	! nfv b}v % nfv ; Dd	!)))	
@	% nfv ! b}v !% nfv ; Dd	@)))	
#	!% nfv ! b}v ! s/f0 ; Dd	#)))	
\$! s/f0 ! b}v % s/f0 ; Dd	%))))	
%	% s/f0 ! b}v dfyl	()))	
v_	s}f tyf kz' ; Jf ; Dal0w		
!	! nfv b}v % nfv ; Dd	%)	
@	% nfv ! b}v !% nfv ; Dd	!)))	
#	!% nfv ! b}v ! s/f0 ; Dd	!%)	
\$! s/f0 ! b}v % s/f0 ; Dd	@)))	
%	% s/f0 ! b}v dfyl	%))))	
u_	u_ c0 ; a)Jofkl/s tyf Jo j ; flos j :t'		
!	! nfv b}v % nfv ; Dd	*)	

@	% nfv ! b v !% nfv ; Dd	!%)	
#	!% nfv ! b v ! s/f\$; Dd	@))	
\$! s/f\$! b v % s/f\$; Dd	%)	
%	% s/f\$! b v dfyl	())	
ljz1 k/fdz{tyf Joj ; flos ; jf			
!	8fS6/	!))	
@	slj /fh xfljdfklyf cfoj 8fS6/	!))	
#	0(hllgo/	!))	
\$	sfgg Joj ; fol	!))	
%	nyfkl/lfs	!))	
^	jldf Phl6	!))	
&	; e0/	!))	
*	सबै प्रकारको कन्सलटेन्स	!))	
(z0/ bnfn	!))	
!)	अनुवादक	!))	
!!	6lhrnlrq, jQlrq lgdff k/fdz{ ; jf, cg' Gwfg tyf k/fdz{bftf	@))	
!#	; :yfut k06/	!))	
!\$=	c6o	!))	
lgdff Joj ; fol			
!	gkfn ; /sf/af6 Ohfht kkt 3 ju\$]7\$0f/	%)	
@	btf{ e0{ >0fl cg' f/ cg' f/ cgdlt kkt gu/\$f c6o lgdff Joj ; folx?af6 lg0fgf; f/ jul\$/0fsf] cfwf/df uf0kflnsfaf6 cgdlt lnP/ Joj ; fo ug1/ lg0fgf; f/ s/ lng]	#))	

#=	C6o	@%))	
pBfJ Joj ; fo			
!	n3' pBd)! Nffv ; Dd_	%)	
@	; fgf pBfJ)! nfv bJv % nfv ; Dd	!))	
#	; fgf pBfJ)% nfv ! bJv !% nfv ; Dd(!%)	
\$	demfJf pBfJ)!% nfv ! bJv ! s/f\$; Dd(#))	
%	7hf pBfJ -! s/f\$ e6bf dfly	%)	
^	अन्य	@))	
; #f/ ; Jf Joj ; fo PkmPd ; dJ			
!	! nfv ; Dd	%)	
@	! nfv bJv @ nfv %) xhf/ ; Dd	^))	
#	@ nfv %) xhf/ e6bf dfyl	*))	
\$	PkmPd /JBof] केबुल च्यानल, पत्रपत्रिका	!))	
%	df]f0h 6fj / 7hf]	%)	
^	df]f0h 6fj / ; fgf]	@))	
IjQo ; Jf			
!	Iglh IfJ 4f/f ; #flnt j fl0fHo j \$ lj bJz ladf sDklg	%)	
@	lasf; j \$	#%)	
#	IalQo sDklgsf]dVo sf0fHo / n3' Ij Q	@%)	
\$	Ij df sDklg / dlG 6\$; km'	!%)	
%	; xsf/L ; :yf		
^	art tyf Cof ; xsf/L / axp2Izo ; xsf/L ; :yf	!))	

&	! s/f\$; Dd sf/fj f/ ePsf ; xsf/L	!)))	
*	! s/f\$ b]v # s/f\$; Dd ePsf ; xsf/L	@)))	
(# s/f\$ b]v % s/f\$; Dd	#%))	
!)	% s/f\$ b]v dfyl	%))	
!!	cGo ; xsf/L ; :yf	%))	
!@	cGo lj ifout ; dx, ; :yf / ; xsf/L	@)))	
ddf ; jf			
!=	6\$6/, j ; , 6\$, Xoflj 0\$jd]6 sf/, lhk ; jf/L df/ ; f0\$n,	!)))	
@=	df/ ; f0sn	!)))	
#=	/]Bof] 3l8, l6e, llof ; rhf, k\$ / s5/, lx6/, 6]hknf ; \$,	%))	
cGo ; jf			
!	j \$]zs /f]huf/df k7fpg] ; :yf xflphE sDklg	%))	
@	pBf] ; 3 ; :yf cflbdf :j b\$sf]nflu hgziQm ; knf0{ug]	!)))	
#	sn/ llofa	!)))	
\$	3/hluf v/lb lj lqm	\$))	
%	lj 1fkg ; jf knf] :6l8of]	!)))	
^	Aol6kfn[, s\$ >[f/ ; f0\$ j f\$ {k]6LE, ; \$g, g ; l	!)))	
&	df ; '-vl ; , sV/f, /fuf, j u/ cfl_ vbl lj qm]f	!)))	
*	df ; '-vl ; , sV/f, /fuf, j u/ cfl_ yf\$ lj qm]f	!)))	
(k#]fhf	lgz]s	
!)	j Q8j fhf	%))	

!!	l; t e08f/	!)))	
!@	606 xfp;	!)))	
!#	xfkm Sof6/LE	!)))	
!\$; f0j/ Sofkmj	%)	

cg; Fl M%
h8la8l, sjf8l / hljh6t's/

qra; +	lj j/of	b/	s]knot
!	Pmg	%)	
@	v[6f]k t s]hl=	@	
#	l6d/ k t s]h	!	
\$	t]hkft k t s]h=)=%)	
%	bfnlrgl k t s]h=	!	
^	lrp/l lj of k t s]h=)=%)	
&	s/]nf]	!	
*	jgs; -k tSjl6n_	!)	
(k Int sfggn] lgifw gu/\$f] d[hljh6t'sf] xf8, l; ^a , kj fv, 5fnf	? %) b]v !))) ; Dd	
!)	k Int sfgg adf]hd lgif]wt ul/Psf hi8j 6l k t s]hl=	!	
!!	c6o	@	

cg; Fl M^
; jf/l ; fwg s/

qm; +	lj j/of	b/ ?	s knot
!	df/; f0\$ n , :s6/	%)	df08jL uf=kf lfqdf :yf0{j ; f]f ; ug{ gful/ssf] xsdf df j flif\$; jf/l ; fwg s/ ln0g]5 . df08jL
@	lg l lhk, sf/, c6f]l/S; f / 6]kf]	*)	uf=kf df c:yf0{ j ; f]f ; ug{ xsdf j flif\$; jf/l s/ ln0g]5
#	ef8fsf]lhk	@))	t/ To:tf s/bftfx?nf0{ ? %) ln0{ k/lro kq lb0g] 5 . hg j flif\$?kdf glj s/of ug{ kg{ 5 .
\$	6\$6/	#))	
%	7hf]uf8L, a; , 6\$!))	

uf=kf n]nufpg]k6s]; jf/l s/

qm; +	lj j/of	b/ ?=	s knot
!	lg l tyf ef8df j ; ,6\$, 6ofS6/ nx/ldf kl t k6s	@)	
@	lg l tyf ef8fsf sf/, lhk , e] kl t k6s	!%)	
#	lj b]z g= kn] ePsf ! adf]hdsf ; jf/l ; fwg sf]xsdf	!))	
\$	lj b]z g= kn] ePsf @ adf]hdsf ; jf/l ; fwg sf]xsdf	@))	

cg', Pl M&
lj 1fkg s/

qm; +	lj j/of	b/ ?=	s knot
!	xf]BÉ j f\$ {kl t j u {lkn6	*)	
@	l8=k=P; = j f\$ {kl t j u {lkn6	&)	

#	8llh6n j f\$ {	!))	
\$	Jffn kll6l ^a	@)	
%	th Jofg/ kl t uf\$ f	%)	
^	dfly pNn vt k\$/Of j fx\$sf xsdf kl t ju{ !)) lkm6	!))	

cg' P! M*
dgf]-hgfd s/

dgf]-hg s/ P|t xfl; s k/ftfljls Pj +wfd\$:yn x?sf] Joj:yfkg u/L :yfglo jf; lx?sf] ; xsfo\$ k] z Nssf] Joj:yf u/L ko6sx? jf6 k] z Nssf]@Ü /sd uf=kf n]dgf]-hg s/ j fkt lng ; Sg\$.

-; fFs[ts k]z6 xn, gfr 3/ , bxf/l ; ut tyf c6o dgf]-hg ; fdul k]z6ldf k] z Ns df @ kl|tzt dgf]-hg s/ nllg]5 .

- hfb' ; sz, r6s / dhf cfohgf :yndf dgf]-hg s/ j fkt cgdlt sf nful u/lgl; kmf/; sf b:t/sf clt/lQm k]o\$ lbg ? @)) .- ln0g]5 .

cg' P! M(
j xfn la6f] s/

df08jl uf=kf lf]leq nllg] b]gs xf6j hf/÷; fktflx xf6j hf/df kl|t lbg b]fosf b/n]s/ nllg]5 .

qm; +	lj j/of	b/ ?=	s]kmt
!	df5f df; 'lj lqm ; Dj lGw	!)	
@	sk8f tyf hQf ; Dj lGw Joj ; fo	!)	
#	t/sf/l tyf kmknh Joj ; fo	!)	
\$	vfBfg ; E ; Dj lGwt	!)	
%	kzkfl ljqnl; E ; Dj lGwt	!)	
^	k/Dk/fut lzk ; E ; Dj lGwt	!)	

&	cGo Joj ; fo ; E ; Dj lGwt s/	!)	
---	-------------------------------	----	--

cg; Fl M!)
kflsE zNs

qm; +	lj j/of	b/ ?=	s knot
!	j ; , 6s, n/l cGo xlj uf8L -kl tk6s_	@)	
@	df0\$fl]sf/ cGo ; fgf uf8L -kl tk6s_	!)	
#	lj bZl j ; , 6s, n/l cGo x]L uf8L	%)	
\$	lj bZl df0\$fl]sf/ , lhk cGo ; fgf uf8L	\$)	
%	7]hf l/S; f Eofg k6s]	%	

cg; lr !!

¥ofkl6E / 6|sE s/

o; df08jL uf=kf n]o; uf=kf leq ¥ofkl6E / 6|sE u/]j fkt lgDgcg; f/ s/ nufpg]5 .

qm; +	lj j/of	b/ ?=	s knot
!	¥ofkl6E kl tk6s	!)	
@	6 sE kl tk6s	!)	

cg; lr !@

;]f zNs, l; kml/; b:t/ tyf b08 h/ljfg

o; ufpklnsn]cf gf]lq leqsf]jleG k\$[tsf tklnz ad]hdsf ;]f zNs ln0g]5 .

qm; +	lj j/of	b:t/÷;]f zNs ?	l; kml/; zNs ?=	btf{ zNs ?=	btf{ gljs/of zNs ?	;lr btf{	s knot
!	dVbkfg, wdkfg, Hj; ; xf8jg/		%)	@)))		!%)	

	; u ; DalGwt Joj ; fo					
@	sif tyf kz' ; jf ; DalGw Joj ; fo		!))	!)))		%)
#	cGo ; a} Jofkl/s tyf Joj ; flos j :t'		@%)	!%)		%)
\$:6zg/l; f tyf d; nGb d; nGb ; fdfg		@))	@)))		!)))
%=	5kf0{ ; DalGw Joj ; fo		@))	!%)		!)))
^	kqklqs tyf k!ts ; DalGw Joj ; fo		@))	!)))		%)
&	knkf/ tyf lknr ; { ; DalGw		@))	@)))		!%)
*	On6kgS; pks/Of ; DalGw		@%)	@)))		!%)
(; jf/l ; fwg tyf kf6kh{		@))	!%)		!)))
!)=	dj; g/l tyf pks/Of ; DalGw Joi : fo		%)	@%)		!%)
!!	la1fkg; ; r'gf k\$zgz tyf k ; f/Of ; DalGw		@%)	!%)		%)
!@	ljBtlo ; fdfg ; DalGw Joj ; fo		#))	@)))		!%)
!#	00ng tyf cGo 00ng cfklt{ ; DalGw Joj ; fo		#))	@)))		!)))
!\$:oflg6] g - ; /; kn0{ ; DalGw Joi : fo		@))	@)))		!)))
!%	ddf ; Def/ ; DalGw Joj ; fo		!))	!)))		%)

bt{f{
zlf sdf
n fu\$ f]
zlf sdf @%
kltz t
ing]

!^	gōjlsf ; DalQw sfof? uq}		#))	@)))		!))	
!&	ljzj1 k/fdz{ tyf Joj ; flos :lf		%))	@)))		!))	
!*	lgdf{ Jofj ; fol		%))	#)))		@)))	
!(j:t'tyf lgdf{ ;fdful cktl{					@)))	
@)	pBfj l ; km/ ; ÷ btf{÷ gljs/of						
@)=!	n3' pBd(! Nffv ; Dd_		%))	!)))		!)))	
@)=@	;fgf pBfj (! nfv b v % nfv ; Dd		^))	!))		!))	
@)=#	demnf pBfj (% nfv ! b v !% nfv ; Dd)		*))	@)))		@)))	
@)=\$	7hf pBfj (!% nfv ! b v ! s/f\$; Dd)		!)))	#)))		@)))	
@)=%	! s/f\$ dfly		@)))	%))		#)))	
@)=^	dfyl pNn vt gu/LPsf] pBfj sf xsdf		%))	!)))		!)))	
@!	;mf/ ;jf Joj ; fo PkmPd ; d}		#))	@)))		!)))	
@@	ljQlo ;jf		%))	#)))			
@#	:jf:Yo ;jf		#))	#)))			
@\$	cijlwhGo j:t' cktl{				btf{ z sdf nfu\$[@)))	
@%	dd{ ;jf		!))	%))	z sdf @% k tzt ing]		
@^	cGo ;jf tyf Joj ; fo		@))	!)))		%))	

@&	lghl lzlf0f ;:yf btf(Pj + c6o sdfs nflu l; knfl/;					uf-kfsf] lg0f6 adfl]nd
@&	3/ / hlfuf ; Dj Gwl l; knfl/;					
@&=!	cktfnl l; knfl/; b: t/		!)))		Ps /fkgl e6bf dfyl kl't /fkgl yk ? #))	
@&=@	lgj hg b: t/		!)			
@&=#	kSsl 3/ kdfloft		#))			
@&=\$	sRrl 3/ kdfloft		!))			
@&=%	j; fjf; kdfloft		!%)			
@&=^	Jofj ; flos 3/ sf]f vfl]g]		\$))			
@&=&	cfj fl; o 3/ sf]f vfl]g]3/ gfd; f/l		@))			
@&=*	xsef] tyf hf]ef] / 56 btf{l; knfl/;		#))			! /fkgl e6bf j l9sf nful kl't/fkgl yk !))
@&=(; fgf 3/h' pBfl]df cfunful l; knfl/;		%)			lj df k6f]hgsf nful Ing] c6osf nful lgzNs
@&=!	dem]hf pBfl]df cfunful l; knfl/;		@)))			lj df k6f]hgsf nful Ing] c6osf nful lgzNs
@&=!!	7hf pBfl]df		%)			lj df

	cfunful l; knfl/;						køf]hgsf nful lng] c6osf nful lgz]Ns
@&=!@	; j { fwf/Ofsf] 3/ 6x/f cfunful l; knfl/;		lgz]Ns				
@&=#	gS; fkf; lsf b:t/		%)				
@&=!\$; 3; :yfsf]j \$ vftf vff]bf l; knfl/;		@))				
@&=!%	/LS; f 7]hfsf]An' j s b:t/		@%)				
@&=!^	Joj; fo køf]ofkq b:t/		!%)				
@&=!&	kSsl 3/ sfod l; knfl/L j f lgdføff]wg /x\$]f] l; knfl/;		k]tj u{ knb)=) k}f				
@&=!*	l6gsf]5fgf ePsf]sRrl 3/ sfod l; knfl/;		@))				
@&=! (sRrl 3/ l; knfl/;		!))				
@&=-@	j Ø]zs /f]huf/Ldf d[o' xg\$]f]l; knfl/;		lgz]Ns				
@&=-!	gdj /L hlufsf] ?v sf6g] l; knfl/;		%)				! e6bf j l9 ?v eP k]t ?v @)) yk
@&=-@@	; xlnot sf7sf] l; knfl/;		!)))				bfp/fsf] køf]hgsf] nful eP k]t

							60fS6/ ? !)))
@&=@#	; :yfsf]ls6fg eP lhu6		k t ?v !))				
@&=@\$	l; ; f}		" @)) "				
@&=@%	Cfk		" @)) "				
@&=@^	l; dn		" %)) "				
@&=@*	; fh c; gf hfdg vo/		" \$)) "				
@&=@(cGo ?v		" @)) "				
@&=#)	lj Bt ; lum knh l; knl/;		@))				; sDj fl; ; d]sf] xsf
@&=#!	lj Bt lyknh l; knl/;		%))				
@&=#@	laBt 6fg; kw/d{ h8fg l; knl/;		@)))				
@&=##	rf/ lsNnf kdfloft b: t/	#))					
@*	cGo l; knl/; x?						
@*=!	gftf kdfloft ugI		@%)				
@*=@	hgldldt kdfloft ugI		@))				
@*=#	lj j fx kdfloft tyf clj j flxt kdfloft		\$))				
@*=\$	culh dfWofd l; knl/; tyf kdfloft		@))				
@*=%	j ; fo{ /fo{ kdfloft		%))				
@*=@^	d]o' kdfloft		@))				
@*=@&	3/kftfn		@))				

	kɔfɪoʈt					
@* = *	JoIQmut lj j /of kɔfɪoʈt		@))			
@* = (lhj t; ʃsfj gftf kɔfɪoʈt		@%)			
@* = !)	xsjfnf j f xsbf/ kɔfɪoʈt		@))			
@* = !!	; Afs kɔfɪoʈt ugɪtyf ; :yfut / JoIQmut ; Afs l; kɪf/; ugɪ		@))			
@* = !@	sfuh / d-h/lgdf kɔfɪoʈt ugɪ		@))			
@* = !#	clyʃ cj :yf sdhɪɪ tyf lj kɪgɪt kɔfɪoʈt j f clyʃ cj :yf j lnof] j f ; Dkɪgɪt kɔfɪoʈt		@))			
@* = !\$	gfu/ɪstf tyf gfu/ɪstfsf] kɪtɪnk lng sf] nful l; kɪf/; ugɪ.		!^)			
@* = !%	j xfnf/ sf] nɪfhɪyf kɔfɪoʈt		@))			
@* = !^	dfɪl nut sʃl sfɪ]; kɪf/;		@))			
@* = !&	3/ hɪuf s/sf] nɪfhɪyf u/l l; kɪf/; ugɪ		@))			
@* = !*	Jofkf/Jo j; fo j ʃb ePsfɪj f xb}gePsfɪ] l; kɪf/;		@))			
@* = !(ɪdnfkqsf]		@))			

	suhft u/fpg] lgj dg btf{ l; knfl/;					
@*-@)	lgzNs j f ; zNs :j :Yo pkrf/sf] l; knfl/; ug]		!%)			
@*-@!	; dx btf{ l; knfl/;		@))			
@*-@@	3/j f6f]l; knfl/;					
@*-@#	kSsl ; 8s ,knl60+ ,afovf]fb]v r]gdf, h:k/, blj :yfg, ug] vf]hf kSsl ; 8s, ahf/lfg]		%)			
@*-@\$	leql af6f],c6o lfg]		@%)			
@*-@%	khf6f 3/sfod ug]l; knfl/;		@%)			
@*-@^	gfd j f h6dldlt ; ;f]vg l; knfl/;		@))			
@*-@&	hlufwig khf{ x/fPsf]l; knfl/;		@))			
@*-@*	lsQfsf6 ug] l; knfl/;		@))			
@*-@(gfd; f/l ug] l; knfl/;			@%)			
@*-@#)	hlufsf]xs ; Dj Gwdf l; knfl/;		@))			
@*-@#!	d]s; 6sf]gftf k6f]loft tyf l; knfl/;		@%)			
@*-#@	pBf] 7f] ; f/l ug]l; knfl/;		%)			
@*-##	lhj t /x\$]f] l; knfl/;		#))			

@*#*	kfngkrf]f0fsf] nful l; kmf/;		@))			
@*#(j}fxs clustf gfu/lstf l; kmf/;		!)))			
@*-\$)	; fwf/Of l; kmf/;		@))			
@*-\$!	sf]f vfflg /fxj /df j :g l; kmf/;		!%)			
@*-\$@	kfInt sfgg adf]hd k]ofof]ht clwsf/ adf]hdsf]cfo l; kmf/; j f kdf]oft ug]		%)			
@*-\$#	k]zg l; kmf/; ef/t dhs gkfn]sf]nflu		!))) / %)			
@*-\$	p]n]vt sfddf yk dr]nsf ug{ k/qf		@))			lkml8df hf]f %))
@*-\$%	crn ; DkIQ dNof]g ; j f ; Ns	kl]t nfv ? %)				
@*-\$^	cfo>f]f dNof]g ; j f ; Ns	kl]t nfv ? !))				
@*-\$&	uf=kf sf]xn ef8f ; j f ; Ns	? %))				
@*-\$*	uf=kf xn ef8f k]h]6/; lxt	? !%)				
@*-\$ (; fj h]gs z]f]fno k]f]udf	lbzf ? !) lk; fa ? %				
@*-%)	uf=kf ; fp08 l; :6d ; lxt	? %))				
@*-%!	kmf]d]hf Joj:yfkg ; j f z]Ns					uf=kf n] tf]d]df]h d

@*-%@	kzk65l btf{		!)			
@*-%#	kofu zfnf ; jf		!)			
@*-%\$	kf6df6d ; jf		!))			
@*-%%	kzk65l awkj { lgl/lfof u/fpbf nflg]zlls		!%			
@*-%^	kz' a6wfs/of ; jf af\$; , f9]		!%			
@*-%&	laBt ld6/ l; kmf/;		!))			
@*-%*	a6bS nf0{0; glj s/of				%)	
@*-%(c6o ; jf ; llS ; j]fsf] k\$ft x]l ? %) - !)) ; Dd					
@*-%^)	l6kk/ tyf Aofs xf]nf\$/sf] ef8fdf					uf-kfsf] lg0f6 adfl]nd

3/ gS; f kf; ; Da6wl k]tfljt b:t' M

qm:f=	3/sf]agfj 6	/fhdfu{tyf dV0 ahf/ ; 8ssf]bfofafof aG]3/sf]b/ klt ju{kn6 -?_ df	c6o lkr ; 8s -s ju{ sf] ; 8ssf]bf6f afoFklt ju{kn6 nflg] b:t' ?= df	u]e]h ; 8s-v ju{ df aG]3/ sf] b/ klt ju{ lkn6 -?_	sRrl tyf u]dlof ; 8s - u / 3 ju{df tyf u]dlof l]df aG] 3/sf]b/ klt ju{kn6
!	RCC kn]:6Sr/ tkn[
	hidgtnf	३/-	२.५/-	२/-	१.५/-
	kydtnf	२.५	२/-	१.५/-	१/-

	bf] [tnf ; f]e6bf dfly	२/-	१.५/-	१	१/-
@	nf]j]l/E :6Sr/ tkn[
	hldgtnf	२.५०/-	२/-	१.५	१.२५/-
	kydtnf	२/-	१.५/-	१/-	१/-
	bf] [tnf ; f]e6bf dfly	१.५/-	१/-	१/-	१/-
\$	sDkfp08jfn	२/-	१.५/-	१/-	०.५/-
%	sRrl 3/	१.५/-	१/-	०.५/-	०.२५

b08 hl/jfgf ; Da6wl k]tfljt b:t/ M

qm; ±	lj j /of	s/ ?=	s]knot
!	#% lbg leq btf{ePsfJolQut 36gf btf{	lgzNs	
@	#% lbg gf3l btf{ xg] JolQmut36gf btf{	!))	c6oq jf6 j ; f0{/f0{u/l cfPsf / j ; f0{/f0{ ; gk] { c6oqaf6 Joltut 36gf btf{ ugk]gf ; f] gu/l j ; f0{/l ; f]kl5 o ; uf-kf df btf{xb]JolQmut 36gf btf{f] xsdf hg 7f] af6 a ; f0 ; /l cfPsf]xf]pQm 7f] af6 btf{ul/ cfpg ; enfa lbg]
#	uf-kf 3f]f]off xg' kj { j g]f ; Argfsf]xsdf	%)	3/ hluf ; Da6wl
\$	gS ; fkf ; gu/l @ n]n ; Dd ef]ts ; Argf lgdf] u/]df	#%Ü yk	3/ hluf ; Da6wl
%	gS ; fkf ; gu/l @ n]n e6bf dfyl lgdf] u/]df	&)Ü yk	3/ hluf ; Da6wl
^	gS ; fkf ; gu/l 3/lgdf] ; Dk6g u/]df	; tk]tzt	
&	lgZrlt tnf jf lgZrlt l8hf0g]sf]cgb]t ln0{ ; f]e6bf km's jlg jf km's 3/ lgdf] ug]f]xsdf	&) Ü yk	k]tfljt h/ljfgfdf gS ; f ; #f]g]sf] h/ljfgf ; dfj z u/lPsf]5g]

*)	3/ lgdf{ ubf{ ; fdfg hyfelfj ; 8sdf ykfgsf xsdf	!))-(%)	; 8sdf kl\$]f] cj / f] / l]f]l\$]f] cfwf/df
(lgif]wt lfgdfkrf] knl]g\$]f] xsdf	!))-(%)	lgif]wt lfg uf-kf n] t\$]g] ; f\$]f] ; r]gf :yfglo /l\$of] / kqk]qsf / ; fj h]gls dfk]f hgsf/l u/f0g] 5 .
!)	lgz]wt knfi6s kpf] ug\$]f] xsdf	!))-(%)	knfi6ls lgif]wt lfg 3f]f0ff ePk]5 sf0f]ogxb] / ; f] sf] ; r]gf :yfglo /l\$of] kqk]qsf / ; fj h]gls dfk]f u/f0g]
!!	hyfelfj r]kfof 5f]g\$]f] xsdf	!)-%)	xF sv/f, uf0{ e] / uf]sf] k]tuf] %) h/ljfg / vfgf vr{ ? !)) k]t]bg c]osf] xsdf %)Ü / pln]wt jfx\$]sf r]kfofdf #) / vfgf vr{ !% k]t]bg kf7k]f8l nu]P]tsf]xsdf ; f\$]f] %)Ü, & lbg leq ; Dd r]kfof lng gcfPdf uf-kf n] lnnfd ug]5 . cfk]f r]kfof? ; fj h]gls 7p]f af]g]h:t}; u/ sf]k]tuf] ?-@)))-.
!@	dfnkf] tyf Psls[; DklQsf] xsdf ! j if{ ; Ddsf] j Sof]fsf nflu	#% k]tzt	
!#	dfnkf] tyf Psls[; DklQsf] xsdf @ j if{ ; Ddsf] j Sof]fsf nflu	\$\$% k]tzt	
!\$	dfnkf] tyf Psls[; DklQsf] xsdf # j if{ ; Ddsf] j Sof]fsf nflu	^%) k]tzt	
!%	dfnkf] tyf Psls[; DklQsf] xsdf \$ j if{ ; Ddsf] j Sof]fsf nflu	&% k]tzt	
!^	dfnkf] tyf Psls[; DklQsf] xsdf % j if{ ; f]bf d]fy	!)) k]tzt	

cg!lr !#

ko6g zlls

df08jL uf=kf= df cfpq]:j bzl ko6snf0{/ lj bzl ko6snf0{ko6g zlls
nufpq]lj ifodf ufpFkflnsfn]lg0f6 u/l nfu"ug5 .

ljljwM0; P7df g; dl6Psf s/, b:t/ tyf zllssf]b//6 c6o sfqg ; 6
gafleq]ul/ ufpFfo{flnsfsf]lg0f6 adflhd xg5 .

kdf0fls/0f ldlitM@)&%÷)%÷)#

cf1fn]

gf/fo0f kf8h

k4V kzf; slo clwsE

efu ! df08jL ufpKfInsf

:yfglo ; /sf/ ; #fng Pğ, @)&\$ sf]bknf !)& adf]hd df08jL ufpKfInsf] agfPsf]tn n]VP adf]hdsf]ljlgof]hg Pğ, @)&% ; j {fwf/0fsf]hfgsf/Lsf] nflu k\$zfg ul/Psf]5 .

;Dj t\@)&% ;fnf]Pğ g#&

ljlgof]hg Pğ, @)&%

df08jL ufpKfInsf] ljlgof]hg ;DaGwl k{tfjnf0{ sfo]og ug{ ag\$]f] ljwøš

df08jL ufpKfInsf]cfly\$ aif{@)&%÷)&^ sf];]f / sfo{mdx?sf] nflu :yfglo ;l~rt sf]faf6 s]L /sd vr{ug] / ljlgof]hg ug];Dj Gwdf Joj :yf ug{ag\$]f]Pğ .

;efaf6 :jLst ldt M@)&%÷)#÷#@

k{tfjgf M

df08jL ufpKfInsf] cfly\$ aif{@)&%÷)&^ sf];]f / sfo{?sf] nflu ;l~rt sf]faf6 s]L /sd vr{ug]clwsf/ lbg / ;f]/sd ljlgof]hg ug{ jf-5glo ePsf]h]

gkfnstf] ; l;wfgstf] wf/f @((sf]pkwf/f -@_ adf]hd df08jl upkflnststf]
; efn]of]Pg agfPstf]5 .

!= ; Hkt gfd / kl/De M-

-!_ o; Pg]stf]gfd æ df08jl upkflnststf]ljlgofhg Pg @)&% /x\$]5 .

@= cfly\$ jif{@)&%÷)&^ sf]lgldQ ; l-rt sf]af6 /sd vr{ug{clwstf/ M

-!_ cfly\$ aif{@)&%÷)&^ sf]lgldQ upkflnstf, j8f ; ldl, ljifout
zfvfn]ug[;]f / sfo{?sf]lgldQ cg; 'l -!_ df pNn]vt rfn"/ kflut
vr{/sd ; d] u/l hdd /sd ?=@,((,!^))) -af0; s/f\$ pgf6; o nfv
; f]x] xhf/ dfq_ df ga9f0{lg]b6 ul/P adf]hd ; l-rt sf]af6 vr{ug{
; lsg\$.

#= ljlgofhg M-!_ o; Pg]af/f ; l-rt sf]af6 vr{ug{clwstf/ lbPstf]/sd
cfly\$ jif{@)&%÷)&^ sf]lgldQ df08jl upFsfokflnstf, j8f ; ldl /
ljifout zfvfn]ug[;]f / sfo{?sf]lgldQ ljlgofhg ul/g\$.

-@_ pkbkrf -!_ df hg; s}s/f n]vPstf]eP tfklg sfokflnstf, j8f
; ldl / ljifout zfvfn]ug[;]f / sfo{?sf]lgldQ ljlgofhg u/\$]
/sdd]b]sg]df art xg]/ sg]df cku xg]b]vg cfPdf upFsfokflnstfn]
art xg]zlif\$af6 cku xg]zlif\$df /sd ; fg{; Sg\$. o; /l /sd ; fbf{Ps
zlif\$af6 ; f]zlif\$sf]hdd /sdsf]!) k]tztdf ga9g]u/l sg]Ps jf Ps

eGbf a9L zlif{x?af6 csf[Ps jf Ps eGbf a9L zlif{x?df /sd ; fg{tyf
lgsf; / vr{hgfpq ; lsg\$. khlut vr{/ lj Qlo Aoj:yf tkn lalgot]ht
/sd ; fff eQmgl vr{/ Aofh eQmgl vr{zlif\$df afx\$ c6o rfn"vr{
zlif\$tkn ; fg{/ lj Qlo Aoj:yf c6tu\$; fff eQmgl vr{kn ljlgof]hg /sd
Jofh eQmgl vr{zlif\$df afx\$ c6oq ; fg{; lsg]5\$. t/ rfn"tyf khlut
vr{/ lj Qlo Aoj:yfsf]vr{Aoxf]Ps ; f]af6 csf[; f]df /sd ; fg{; lsg\$
.

#_ pkbkmf -@_ df hg; 5}s/f n]VPsf]ePtf klg Ps zlif\$af6 ; f]
zlif\$sf]h]df ; jls[/sdsf] !) kltzt eGbf a9L]u/l sg)Ps jf Ps
eGbf a9L zlif{x?df /sd ; fg{k/df ufpF; efsf]; jls[t Ing'kg\$.

cg! Pl !

bknf @ ; ५ ; DalGwt

gkfnsf]; ljwfgsf]wf/f २२९ (२) adf]hd

; kft sf]faf6 ljlgof]hg xg]/sd

रु हजारमा

qm ; +	cgbfg ; wof	zlif\$sf]gfd	rfn'vr{	klhut vr{	lj Qlo Joj :yf	hDdf
!		ufp-sfo{flnsf tyf ufpkflnsf	\$\$@)	*&\$!)	!#\$^!
@		j 8f ; ldit tyf j 8f sfofno	\$\$@%	!))))	\$\$@%
#		lj ifout zfvf	%#)))	%#)
\$		C0fsf]; fjf Jofh eQnfgl))))
%		nufgl zφ/ C0f)))).
^		; zt{cgbfg)	(@%))	(@%)
hDdf			\$(!&%	!*)&\$!)	@((!^
kl tzt			@!.#(%U	&*.^!%U		!))U

kdf0fls/0f lditM@)&%÷)%÷)#

cf1fn]

gf/fo0f kf\$]h

kdv kzf; slo clws[

efu @

df08jl ufpkflnsf

:yfglo ; /sf/ ; #fng Pḡ, @)&\$ sf]bknf !)@ j df]hd df08jL ufpKflnsfn] agfPsf] tn n]vo adf]hdsf] Pslsḡ ; DklQ s/ Joj:yfkg sfoḡlw, @)&% ; j { fwf/0fsf]hfgsf/l sf]nflu kḡfzg ul/Psf]5|.

; Dj t\@)&% ; fnsf]sfoḡlw gḡ

Pslsḡ ; DklQ s/ Joj:yfkg sfoḡlw, @)&%

k|tfjgf M

ufpKflnsfnf0{ :yfglo ; f]sf] kl/rfngdf ; lfd / kḡfj sf/l agfpg tyf ; ḡwfg tyf sfgḡāf/f kḡQ /fh:j clwsf/sf]pkof] ubḡ:yfglo s/ ; ḡng / Joj :yfkgdf cfdlge{ agfpg af~5glo ePsf]h]

gkfn]sf] ; ḡwfgsf]cg' ḡ * tyf :yfglo ; /sf/ ; #fng Pḡ, @)&\$ sf]bknf % n] ufpKflnsfnf0{ cfkn]f] Ifḡleq Pslsḡ ; DklQ s/ nufpg ; Sg] u/L kḡfg u/ḡsf]clwsf/nf0{sfofḡogdf Nofpg / Pslsḡ ; DklQ s/ Joj :yfkg k|qmfnf0{:ki6, kf/bzl{tyf Joj|:yt ug{

df08jL ufpKflnsfsf] :yfglo cflyḡ Pḡ, @)&% sf] bknf @ adf]hd ufpF sfoKflnsfsf] ldt @)&%÷)\$÷!^ sf] a]saf6 of] Pslsḡ ; DklQ s/ Joj :yfkg sfoḡlw, @)&% :jlsḡ u/L nfu"ul/Psf]5 .

kl/R5ḡ - ! kl/efiff / JofVof

!= ; Hkt gfd tyf k|De M of] sfoḡlwsf] gfd ḡPslsḡ ; DklQ s/ Joj :yfkg sfoḡlw, @)&% /xḡf] 5 / of] sfoḡlw ufpFsfokflnsfn] :jlsḡ u/L /fhkqdf kḡfzg ePsf]ldltb]v nfu"xbḡ5 .

- @ kl/efiff Mlj ifo j f k| Ēn]csf{cy{gnfuđf o; sfolj lwdf,
s_ æPđÆ eĠgn]:yfglo ; /sf/ ; #fng Pđ, @)&\$ nf0{hgfp5 .
v_ æufpĠfnsfÆ eĠgn]df08jL ufpĠfnsf nf0{hgfp5 .
u_ æ; efÆ eĠgn]df08jL ufpĠfnsfsf]ufpF; efnf0{hgfp5 .
3_ æsfoĠfnsfÆ eĠgn] df08jL ufpĠfnsfsf] ufpFsoĠfnsfnf0{
hgfp5 .
a_ æPslsĠ ; DkIQ s/Æ eĠgn]:yfglo ; /sf/ ; #fng Pđ, @)&\$
sf]bknf %% sf]pkbknf -!_ adf]hd df08jL ufpĠfnsfsf]Ifđleq
sg}JolQmsf]:j fldTj df /x\$ř]; Dkof{3/ / hġufsf]PslsĠ ?kdf
lx; fj u/L nuf0g]; DkIQ s/nf0{hgfp5 .
r_ æ; DkIQÆ eĠgn] sg}JolQmsf gfddf ufpĠfnsf Ifđleq /x\$ř]
hġuf / To:tf]hġufdf ag\$ř]; Argfnf0{hgfp5 .
5_ æ; ArgfÆ eĠgn]3/, 6x/f, ufbfd, ; \$, ġof/h, kvfġh:tf :yfol
lgdfĠfnf0{ hgfp5 .
h_ æ; fdbfos ; :yfÆ eĠgn] ufpĠfnsf Ifđleq u7g e0{
ufpĠfnsfdf ; ĠlsĠ ePsf]; dbfodf cfwf/t ; u7t ; :yfnf0{
hgfp5 .
em_ æcġoIfÆ eĠgn]ufpFsoĠfnsfsf]cġoIfnf0{hgfp5 .
`_ ækđv křf; slo cġwsĠÆ eĠgn] ufpĠfnsfsf]kđv křf; slo
kđvsvf]?kdf sfo{ug{tf]sPsf]sdġf/lnf0{hgfp5 .

- 6_ ædNofsg ;ldltÆ eGgn] Pslst ;DklQ s/ kpf]hgsf nflu hluuf tyf ;Argfsf]dNofsg ug{ufpKflnsfâf/f o; sfo]j lwsf] bknf -!@_ adf]hd ul7t ;ldltnf0{hgfp5 .
- 7_ ælahsÆ eGgn] s/bftfnf0{ hfgsf/l lbg] p2]on] ufpKflnsfn] tof/ u/}sf] ;DklQsf]dNofsg / ;f]f nflu]s/; DaGwl lahsnf0{ hgfp5 .
- 8_ æs/bftfÆ eGgn] ufpKflnsf lf]leq hluuf tyf ;Argfsf] :jfldTj ePsf JolQmf0{hgfp5 .
- 9_ æ:jo+ljj/Of bflvnfÆ eGgn] s/bftf cfkm] cf^gf] ;DklQsf] oyfy{ ljj/Of vf]hl lgwf]/t 9fFdf ufpKflnsfdf æmfpg] sfohf0{hgfp5 .
- Of_ æ:ynut ; j]f0fÆ eGgn]ufpKflnsfâf/f ul7t sd{f/Lsf]6f]hl jf ufpKflnsfâ6 v6fPsf]sg}sd{f/Ln]:ynut 2kdf 5nkmm; d] u/L ;rgf ;sng ug]sfohf0{hgfp5 .
- t_ æ6f]h ljsf; ;u7gÆ eGgn] ;dfh kl/rfng klqmf dfknt t]sPsf] e]v]ns lf]sf] 6f]h tyf ;dbfosf] cfly\$, ;fdflhs tyf ;:yfut ljsf; sf nflu Ps kl/jf/ Ps ;b:osf]cjwf/Ofdf cfwf]/t e0{u7g / ;~rfng ePsf] / ufpKflnsfdf ;rlst ePsf]:yfglo :t/sf]; 3, ;:yf / ;dXnf0{hgfp5 .
- y_ ælghl lf]Æ eGgn]:jls[t k]kt lghl lf]sf sDkgl, km]d{ ;:yf, Jofj; flos JolQmjf ;u7t ;dXnf0{hgfp5 .
- b_ æ; /f]sf/jfnfÆ eGgn] ufpFsfok]flnsfsf] lgof]n] k]olf 2kdf kf]j kfg]JolQmjf ;:yfnf0{hgfp5 .

w_ æ; DkIQ wglÆ eGgn]ufpKflnsf Ifqleq cf^gf gfddf hluf tyf
; Argf ePsf JolQm ; /sf/L tyf cw{ ; /sf/L lgsfo jf
; ३; :yfnf0{hgfp5 .

g_ æsfofn0Æ eGgn]df08jL ufpFsfokKflnsfsf]sfofh0nf0{hgfp5

kl/R5 - @

Psls[; DkIQ s/sf]b/ tyf ; DkIQ dNoflg

#= **Psls[; DkIt s/sf] b/ M -!_ ufpKflnsfn] cf^gf] Ifqleq nufpg]**
Psls[; DkIt s/sf]b/ cg; Fl - ! sf] 9fFfdf ufpF; efn] :jLst[
u/\$f]:yfglo cfly\$ Pqdf plny eP adf]hd xg\$. o:tf]s/ cfly\$
aif\$]>fjOf ! ut]v nfu'xg\$.

-@_ pkbkrf -!_ adf]hd s/ nfu' ubf{ cfly\$ aif\$] z?
dlxgfsf]z? lbg afx\$ cl3 jf kl5 xg]u/L nuf0g]5 .

\$= **Psls[; DkIQ dNoflg k\$df M -!_ bkrf # adf]hd s/ nufpg]**
kpf]hgsf] nflu ufpKflnsfn] cf^gf] Ifqleqsf] hlufnf0{ cfjZostf
cg; f/ Ifq ljefhg u/L To:tf] Ifq jf kl0\$ j8fsf afl; Gbfsf]Psls[
; DkIQsf]lj j/0fsf]nut sfod u/L cg; Fl -@ sf] 9fFfdf tof/ ug{
kg\$.

-@_ pkbkrf -!_ adf]hdsf] lj j/0f tof/ ePkI5 **Psls[**
; DkIQsf]dNoflg]sf nflu ufpKflnsfn]blf / ljz]1 ; d] /x\$]a9ldf
% hgfsf]dNoflg ; ldlt u7g ug\$.

#_ pkbkrf -@_ adf]hd ul7t ; ldltsf]sfof]lw tlg jif\$]
xg\$.

-\$_ dNof1g ;ldltN] Pslst ; Dklt s/ nufpgof]o dNo
lgwf{Of ug{l; kmf/; ubf{b}xfosf cfwf/df ug]M

-s_ Pslst ; DkIQ s/ nufpgof]o dNo lgwf{Of ubf{k}Int
ahf/ efpnf0{cfwf/ dfGg]

-v_ e]ts ; Argfsf] dNo k}Int ahf/ efpaf6 sfod xg
cfPsf]dNodf x|; s]L ug]

-u_ v08 -s_ adf]hd dNof1g ug] kof]hgsf] nflu x|; s]L
ubf{ ; Argfsf] jgf]sf] cfwf/df k|o\$ tlg jif]f 5
k|tztb]v al; k|tzt; Dd ug]

-3_ hluf afx\$ cfo e]ts ; Argfsf]dNof1g b/ ; Argfsf]
agf, To; sf] cfly\$ pko]usf] dx]j sf] cfwf/df dNo
lgwf{Of ug]

-a_ e]ts ; Argfsf] dNo lgwf{Of ubf{ lftu}t jf e]s\$]f]
cj:yf ePdf lftu}t jf e]s\$]f] efu a/fa/sf] dNo
36fpg].

-%_ pkbkmf -\$_ adf]hd Pslst ; DkIQsf]dNof1g l; kmf/;
e0; s]k]5 ufP]f]nsfn] Pslst ; Dkltsf] dNof1g b/ cl3]nf] cfly\$
aif\$]c; f/ dlxgfleq lgwf{Of ul/ ; Sg' kg] .

% s/ c; hl k\$]f M-!_ bkmf -\$_ adf]hd sfod ul/Psf]s/of]o ; DkIQsf]
dNof1g / ; f] adf]hd nfu\$]f] Pslst ; DkIQ s/ eQ]f]gsf] nflu
ufP]f]nsfn] ; DalGwt s/bftf ; dlf dl; / dlxgfleq lahs k7f0 ; Sg'
kg] .

-@_ pkbkrf -@_ adfjhd kfk't lan cg'; f/sf] aemfpg' kg]s/ ; DalGwt s/bftfn]; fxl cfly\$ j ifleq ufprklnsfdf a' fpg' kg] .

^= s/ gnflg]M-!_ o; sfofj lwdf cfoq hg; S}s'f n]vPsf] ePtf klg bxfosf]; DklQdf PsIs[; DklQ s/ nflu]5g] M

-s_ gkfn ; /sf/, k]z ; /sf/ jf :yfglo ; /sf/sf] :j fldTj df /x\$]3/ / hluF,

-v_ ; /sf/l c:ktfnsf]ejg / hluF,

-u_ u7lsf]:j fldTj df /x\$]hluF,

-3_ ; /sf/l lzlf0f ; :yf / cGo ; /sf/l lgsfosf]:j fldTj df /x\$] ejg / hluF,

-a_ wfld\$; :yf -dlG/, uDaf, rr{dl:hb cflb_ sf]ejg / hluF,

-r_ vfgkfgl ; Ing kfy/L, xjf0{ d]fg, ljBt ptkfbg u[, d; fg3f6, a; kfs{ /uzfnf, pBfg, kfs{ h:tf ; fj hlgS pkof]usf :ynx,

-5_ /fht'fj f; , j fl0fHo lgoF], sbg]ts lgoF]usf ejg / hluF .

-@_ o; sfofj lw adfjhd PsIs[; DklQ s/ nfu\$] ; DklQdf elds/ -dfnkf]_ nuf0g]5g] .

kl/R5] - #

PsIs[; DklQsf]lj j/0f ; sng tyf clen'y ; DaGml Joj:yf

&- Pslst [; DklQsf] ljj / of ; sng ljw M-!_ ufpkflnsfn] Pslst [; DklQ s/ nfu" ug [kof] hgsf nflu cl3Nnf] cfly\$ jif [v g] s/bftfsf gfddf /x\$] Pslst [; DklQsf] ljj / of ; sng sfo\$] ; ?jft ug [.

-@_ ufpkflnsfn] Pslst [; DklQsf] ljj / of ; sngsf nflu ufpkflnsfs] cf'g] ; [t / kof; af6 ufpkflnsf lfgdf /x\$ kto\$ JolQmsf gfddf /x\$] ; DklQsf] klxrfg u/L Pslst [; DklQsf] nut tof/L tyf cBj lws ug{ : ynut ; j [fof ljw jf s/bftf : jom] pknAw u/fpsf] ljj / ofsf cfwf/df kto\$ JolQmsf gfddf /x\$] ; DklQsf] klxrfg ug [ljwldw] sg] Ps jf ldl > t ljw kof] u/L Pslst [; DklQsf] nut tof/ ug{ ; Sg [.

-#_ ufpkflnsfn] s/bftf x; sf] ; DklQsf] ljj / of ; sng ug\$ nflu pkbkf -@_ adf] hnd ljw sf] 5gf [u/L ; sk15 ; f\$] sfof] ogf nflu sfof] hg] ; lxtsf] kl/of] hg] k|tfj : jls [ug [kg [.

-\$_ ; DklQsf] ljj / of ; sngsf nflu kl/of] hg] k|tfj adf] hndsf] sfo{ ug{ df] hbf hgziQm ckof] t e0{ yk hgziQmsf] cfj Zostf k/ [of To: tf] hgziQm k|Int sfggadf] hnd s/f/df lgoQm u/L jf u7l jf 6f] h ljsf; ; u7g jf c6o ; u7t jf ; fdbflos ; 3; :yf; 6 ; Derf] f u/L ; jf s/f/df lng ; lsg [.

*** :jo-tjj / of bflvnf ; Da6wl Joj :yf M-!_ ufpkflnsfn] kto\$ tlg jif [Psk6s ufpkflnsf lfg] eqsf ; DklQ wglx; nf0 {cg; Pl - # adf] hndsf] 9fFdf ; DklQ ljj / of bflvnf ug [; Rgf cfXj fg ug [. o: tf] ; Rgf k\$ fzg / k] f/ of ubf { pknAw ; ~rf/ sf df] wdx; nf0 { kof] udf Nofpg' kg [.**

-@_ ufpKflnsfn]Psls[; DklQ s/ nfu"ug{cfly\$ jif{ ; ?
xgcfuj }pkbkrf -!_ adfllhdsf] ; Rgf hf/l u/l s/bftfx;af6 ; DklQ
lj j /Of bflvnf ug[Dofb lbg' kg\$.

#_ ufpKflnsfn]pkbkrf -!_ / -@_ adfllhdsf] ; Rgf hf/l ubf{
klxnfk6s s/bftfx;nf0{lj j /Of bflvnf ug{ k;l; -#%_ lbgf] Dofb
lbg\$. pQm Dofbleq lj j /Of bflvnf xg g; sl Dofb a9fpg cfj Zos
7fgdf k6sk6s u/l a9ldf tlg dlxgf; Dd Dofb a9fpg ; Sg\$.

-\$_ ufpKflnsfn]pkbkrf -#_ adfllhd ; DklQsf]lj j /Of bflvnf
ug{cfXjfg u/\$f] ; dofj lwleq cg' Rl \$ adfllhdsf]krf/fddf cf-cf^gf]
hluf tyf ; Argfsf] ; To tYo lj j /Of e/l ufpKflnsfdf k; ug{
; DalGwt ; DklQ wglst]st{0 xg\$.

-%_ ; DklQ wglx;nf0{lj j /Of kr/fd eg{ ; xof]u ug\$ nflu
ufpKflnsfn]cfj Zostf cg' f/ :yfglo ; ; ; yf, ; fdbflos ; yf, 6fh
lj sf; ; ;7g tyf :j o+]sx;nf0{kl/rfng ug{ ; Sg\$.

-^_ pkbkrf -%_ adfllhdsf ; ; ; yf, ; ;7g tyf :j o+]sx;
kl/rfng ubf{Psls[; DklQ s/; DaGwl cledvls/Of ug{kg\$.

-&_ sg} s/bftfn] ; DklQsf]lj j /Of bflvnf u/k15 hlufsf]
:j fldTj df kl/j t6 jf ; Argf lgdf]sf sf/Ofn] ; DklQ yk36 ePdf kkt
ugh]j f lgdf]f ugh] ; f]f] kdf]f ; lxtsf]lj j /Of k;l; -#%_ lbgleq
ufpKflnsfdf aenrpg' kg\$.

-*_ ; DklQsf]lj j /Of ; DklQ wgl :j o+]ufpKflnsfdf bflvnf
ug{kg\$.

-(_ pkbkrf -*_ adf]hd ; DklQ wgl :jo+pkI:yt e0{ljj/Of
bflvnf ug{g; s}f ; uf]hsf]kl/jf/sf sfgg adf]hd pd] ku\$}f sg
; b:on]jf ; DklQ wgl}sf]jf/]gdf k]t JolQm]bflvnf ug{; Sg\$g\.
kl/jf/sf c}o ; b:o gePsf gfafns tyf czQmsf xsdf j8f ; ldltsf]
l; krf/z ; lxt lghsf]; Af]sn]; DklQ ljj/Of abrfpg ; Sg\$.

-!)_ ; eQm :jfldTj df /x\$}f]; DklQsf]ljj/Of ; DklQ wglx}n]
; eQm }kdf jf ; f]vb]sg]Pshgn]bflvnf ug{; Sg\$.

-!!_ sg}s/bftfn]pkbkrf #-_ sf]; dofj lwleq ; DklQ ljj/Of
krf/fd bflvnf gu/d}f jf e}sf ljj/Of bflvnf u/d}f uf]k]nsfn]bkrf -
!*_ adf]hd yk z]ns ln0{ljj/Of krf/fd alenlg ; Sg\$.

(= ; DklQsf]k}f}of tyf ljj/Of ; sng ; DaQml Joj:yf M-!_ s/bftfn]
hlufsf]ljj/Of bflvnf ubf{l}qkm ; d} vh\$}f]cf^gf]:jfldTj sf]k}f}of
; fy}k] ug{k}g\$.

-@_ pkbkrf -!_ adf]hdsf]k] ePsf]k}f}of cf]wsf]/s gePdf
To:tf]hlufsf]ljj/Of uf]k]nsfn]:jlsf/ ug{l}5g .

##_ s/bftfx}n] ljj/Of bflvnf ubf{ b}fo adf]hdsf
sfuhftx} ; d} ; n}lg u/l k} ug{k}g\$.

s_ Ps]s} ; DklQ s/ nfu"xg}e}gf cl3Nnf]cfly\$ jif{Ddsf]
dfnkf} jf elds/ lt/\$}lg;; f jf uf]k]nsf]k}f}of
ljj/Of .

v_ hluf wgl k}f}ofk}f}f]k]tlnk jf hlufsf]:jfldTj /
l}qkm vh\$}f]k}f}of sfuhft .

u_ lgdf} ; Dk}g ePsf]jf 3/ ePsf]k}f}of .

-\$_ bkrf -^_ adf]hd Psls[; DklQ s/ gnflg]egl tfl]Psf] ; DklQdf krlnt sfgg adf]hd Psls[; DklQ s/ nflg] sg}JolQm ; ३, ; :yf jf lgsfon]lgZrt cjlw; Dd kof]u ug] u/L sg} ; Argf lgdf[u/df o:tf] ; Argfsf]lj j/Of bflvnf ug] / Psls[; DklQ s/ aenrpg]bflotj ; DalGwt lgdf[stf]xg} .

-%_ krlnt sfgg adf]hd gS; fkf; u/L lgdf[ug]k] t/ gS; f kf; gu/L lgdf[ePsf ; Argfsf] ; DklQ lj j/Of a%bf ufpkflnsfn]gS; fkf; b:t/afkt nflg] /sdsf]cgdfg u/L ; f]sf]b0{ ug] w/f] ln0{ ; DklQ lj j/Of :jlsf/ ug} ; Sg} . o:tf ; Argfsf]xsdf s/btfn]lbPsf]lj j/Ofnf0{g}cfwf/ dfgl 3/sf]cfsf/, k\$ / Pj +lgdf[ldl t sfod u/L ; DklQsf] dNofsg ul/g] 5 . of] Aoj :yf ej g lgdf[; Djlgw dfkb08 kfngf ge0{lgdf[ePsf ; Argfx?sf]xsdf klg nfu' xg} .

t/, o; /L :jlsf/ ul/Psf] ; Argfsf]lj j/Ofsf]sf/Ofn] o:tf ej g gS; f kf; ePsf]jf dfkb08 ku\$]dfllgg]5} .

-^_ s/ Itg]bflotj ePsf sg} ; DklQ wgl]hllufdf lghsf] d-h/gdf ln0{csf]JolQm] ; Argf lgdf[u/df ; Argf ; d]sf]lj j/Of bflvnf ug]tyf s/ aenrpg]bflotj ; DalGwt hlluf wgl]xg} .

-&_ s/btfn] e/\$] lj j/Of tyf kof] hf u/L btf{ ug] ufpkflnsfn]sd{f/l jf 6f]hl v6fpg ; Sg} . o:tf sd{f/l jf 6f]hl] a%g rfx\$] ; 'rgf jf dfu u/\$]lj j/Of pknAw u/fpg' ; DalGwt ; DklQ wgl]st{0 xg} .

-*_ ufpkflnsfdf Psls[; DklQ s/ lj j/Of bflvnf u/L ; DklQ s/ aenrPsf] ; DklQ ufpkflnsfdf btf{gePsf]gof]JoQm]vl/b u/df To:tf]JolQm]#% lbg leq vl/b u/\$]kof] ; llg u/L Psls[

; DklQ ljj/Of knf/fd e/L ufpKflnsfdf aenfp'g' kg\$. l9nf] u/L aenfp'df tfl]SP adf]hdsf]yk zlls ln0{ufpKflnsfn]ljj/Of alenng ; Sg\$.

!)= Psls[; DklQsf] clenÿ ; DaGwl Joj:yf M-!_ ufpKflnsfn] j 8fut 2 kdf s/bftfsf]nut v8f u/L k[o\$; DklQ wgl[sf] ; DklQsf] 5\$5\$ ljj/Of vNg] u/L cg'; P - @ adf]hdsf] 9fFdf Psls[; DklQsf] clenÿ /fVg'kg\$.

-@_ Psls[; DklQ ljj/Of clenÿnf0{kl6l ug]sfuhftx? ; \$ng u/L Joj:yt ?kn]knf0[nE u/L cBfj lws /fVg'kb\$.

-#_ Psls[; DklQsf]nut lsf a sDtdf tlg j if\$ nflu xg] u/L tof/ ug{kg\$. o:tf]nut lsfadf s/bftfn]bkmf * sf]pkbkmf - &_ adf]hd k] u/\$f]ljj/Ofsf cfwf/df cBfj lws ug{kg\$.

-\$_ pkbkmf -#_ cg' f/ ; DklQ ljj/Of cBfj lws ubf{cg'; P - % adf]hdsf]bflvnf l6kf e/L ; f\$ cfwf/df hluf lbg\$]vftfa6 ; DklQ 36f0{tyf hluf lng\$]vftfdf ; DklQ a9f0{cBfj lws ug{kg\$.

-%_ ufpKflnsfn]s/bftfn]k] u/\$f ljj/Ofx2:ynut lg/Llf0f jf ; DalGwt lgsfoaf6 ; P'gf kkt u/L cBfj lws ug{ ; Sg\$.

-^_ ufpKflnsfn] Psls[; Dklt s/ Joj:yfkg ug{ sDko6/ls[klj lw kof] ug{ ; Sg\$.

kl/R5 - \$

Psls[; DklQsf]dNofsg ; DaGwl Joj:yf

!!= ; DklQsf]dNofsg lj lw M-!_ ufPKfInsf l f]leq sg}Ps JolQmsf
gfddf ljleGg :yfgdf /x\$} ; DklQx;nf0{cnu cnu dNofsg u/L
Psls[ul/g\$.

-@_ ; eQm :j fldTj df /x\$} ; DklQnf0{ Ps JolQm; /x dfgl
; f]kladfl]hd s/bftf sfod ul/g\$. ; eQm :j fldTj sf] ; DklQ ; f]kl
JolQmsf]cGo ; Dkltdf hf]Bgg]5g .

#_ Psls[; DklQ s/ kof]hgsf nflu ufPKfInsf] u/\$f]
dNofsg tlg j if{ Dd sfod /xg\$.

-\$_ ; DklQ wglN]klxnfl]k6s k] u/\$f] ; DklQ lj j /of yk36
ePdf jf bknf !# sf]pkbkrf #-_ adfl]hd s/bftfsf] ; DklQsf]dNofsg
b/ ; zfv]g ePdf To:tf] ; DklQsf]kgM dNofsg ul/g\$.

-%_ k]of\$ cfly\$ j if\$} >fj of ! ut\$} lbg s/bftfsf gfddf
sfod /x\$} ; DklQsf]dNofsg u/L s/ c; h ul/g\$.

-^_ ; DklQsf] dNofsg kof]hgsf] nflu hlufwgl kdf0fkhf\$
cfwf/df hlufsf]:j fldTj tyf l f]kmm sfod ul/g\$.

-&_ bknf (sf]pkbkrf -\$_ adfl]hd lja/of k]kt ; DklQsf]
dNofsg ubf{ ; Argfsf]dfq dNofsg u/L Psls[; DklQ s/ c; h
ul/g\$.

-*_ ; Argfsf] dNofsg kof]hgsf nflu ; Argfsf] k\$ /,
agf]sf] lsl; d, cfsf/, kof] tyf l gdf] ldlit s/bftfn] k] u/\$f]
lj j /of cg' f/ sfod ul/g\$.

t/, g\$; fkf; ePsf ; Argfsf] xsdf g\$; fkf;
kdf0fkqnf0{cfwf/sf ; kdf lng afwf ku\$}df]lgg]5g .

-(_ Pp6}hluuf wlgf]gfdff /x}f l; dfgf hf]8Psf lsQfx?sf] dNof\$g ubf{to:tf]hluufx?dWb]sg}lsQfn]; 8s 5f]sf]/x} eg]; DkOf{ hluufnf0{Pp6}kn6 dfgl dNof\$g u/Lg} .

t/, hluufsf]; 8sn]5f]sf]hluufsf]xb tf]sPsf]cj:yfdf ;f] xb eGb k5f]8sf]hluufnf0{; 8sn]5f]sf]sfod ul/g]5} .

-!)_ ufpKf]nsf÷gu/kf]nsfn]; Argf]sf]dNof\$g ubf{l; g}df xn, 7hf pBf], snsf/vfgf h:tf ; Argfx?sf]:ynut ?kdf g]gfkhf u/L dNof\$g ug{; Sg} .

!@ dNof\$g ;ldt;Da0wl Joj:yf M -! ufpKf]nsfn] Psls} ; DkIQsf] dNof\$g cfwf/ tof/ u/L l; knf//; ug{ / dNof\$g ; Da0wl ; d:of ; dfwfg ug}f nflu /fo; hf]j k} ug{b}fo adf]ndsf]Psls} ; DkIQ s/ dNof\$g ; ldt u7g ug} M

!= cWbf jf pkfWbf M ; hf]s

@= k}t]glw, dfnkf] sfof]o jf sfokf]nsf]sf]; Da0wt zfvf M ; b:o

#= k}v k}f; slo clws} M ; b:o

\$= of]hgf zfvf k}v M ; b:o

%= /fhZj zfvf k}v M; b:o ; lrj

-@_ dNof\$g ;ldtsf] a}S slDtdf dlxgdf Psk6s a:g' kg} . ;ldtsf] ; b:on] ufpFsfokf]nsf ; b:on] kfP; /x a}seQf kfg} .

-#_ dNof\$g ;ldtsf]sfd, st{o / lhDd]f/L b}fo adf]nd xg} M

s_ ufpKfinsf lfgleqsf hlufsf] lfg lj efhg u/l **cg' PL** -
^ adfllhdsf] 9fFfdf Gogtd dNofsg b/ l; kmf/; ug].
o; /l dNofsg l; kmf/z ubf{ ; 8sn] 5fPsf] hlufsf]
clwstd nDj f0\$]l; df ; d] vllg' kg5 .

v_ ; Argfsf xsdf ; f\$] agf, /x\$]: yfg, kofu / nfenf0{
; d] lj rf/ u/l **cg' PL** - & adfllhdsf] 9fFfdf dNofsg
b/ l; kmf/; ug].

u_ hluf tyf ; Argfsf] dNofsg b/ l; kmf/; ug] kofhgsf
nflu : ynut clbog, 5nkm tyf k/fdz{ uf]l]sf]
cfofhgf ug]. 5nkm Pj +k/fdz\$] nflu cfjZostf
cg' f/ : yfglo ; 3; :yf tyf 6fh lj sf; ; u7gsf
kl'tlglnf0{; d] cfdGof ug].

3_ ; efn] : jls[u/\$] dNofsgpk/ sg} s/bftfnf0{ lrQ
gaem lgjhg lbPdf ; f\$] hfFaem u/l lgof0sf nflu
ufpKfinsf ; dl f k] ug].

a_ dNofsg ; DaGwdf klt ug; f tyf ph/lx2 df /fo; lxt
lgof0sf nflu ufpKfinsf ; dl f l; kmf/; ; lxt k] ug].

r_ Psls[; DkIQ s/ Joj: yfkgf nflu ufpKfinsfn]
tllslbP adfllhdsf cGo sfo2 ug].

5_ dNofsg ; ldlt n] ; DkIQ dNofsg ubf{ k]Int ahf/
dNonf0{cfwf/ agfpg].

h_ s/bftfn]k] u/\$] hlufsf] dNofsg c: jef] s ?kdf a9l
kfOPdf 5fgljg u/l dNofsg ug].

-\$_ dNofsg ;ldltN] /fo;bnfj tyf ;/;Nnfxsf nflu
cfjZos 7fg\$ f j8f cWbf tyf cGo JolQmf0{ dNofsg ;ldltsf]
a7sdf cfdGqOf ug{; Sg\$. o:tf cfdlGqt ;b:on]dNofsg ;ldltsf
; b:on]kfp; /x ; ljwf kfpG]5g\

!#- s/bftsf]; DklQsf]dNofsg M-!_ k|o\$ s/bftsf]; DklQsf]dNofsg
cg'; Pl - * adf]hdsf] dNofsg km/fdsf] 9fFdf kQv kzf; slo
clws[n]tf\$]sd(f/ln]ug\$g\

t/, kQfOfs ; kQj o/ kQv u/L ; DklQsf]dNofsg ug{o; n]
jfwf k/QfPsf]df]gg]5g .

@_ hlufsf]dNofsg ubf{; fdfGotM s/bftf :j oM]kz u/\$f]
dNofsg b/sf cwf/df ul/g\$.

t/, s/bftfn]k] u/\$f]dNofsgsf]b/ ; efn]tf\$]f]
Go\$td b/eGbf sd ePdf ; efn]tf\$]f]Go\$td dNofsg b/cg'; f/
dNofsg ul/g\$.

#_ s/bftfn] bflvnf u/\$f]dNofsg b/df ; fdfGotof tlg
j if{Dd sg}klg ; zfv]g ul/g]5g .

t/, s/bftfn]cf^gf]; DklQsf]dNofsgdf ; zfv]g ug{
rfxQf lghsf]lgj]hgsf cwf/df sf/Of dgfl; j ePdf ufPklnsfn]tlg
j ifQf Psk6s; Dd dNofsg b/ ; zfv]g ul/lbg ; Sg\$.

-\$_ pkbkmf -#_ adf]hd dNofsg b/ ; zfv]g ubf{; efn]
:jls[u/\$f]Go\$td dNofsg xbeGbf sd xg]u/L ; zfv]g ug{; lsg]
5g .

-%_ ; Argfsf]dNofsg kpf]hgsf nflu x|; s\$L ubf{cg; Fl -
(adf]hdsf]b//f cg; f/ tlj j if\$ f nflu Ps\$6s ul/g\$. o; /L Xf;
s6&L ubf{ ; Argfsf] bz kl'tzt dNonf0{z]f dNo sfod /flv gAa]
kl'tzt; Dd Xf; s6&L ul/g\$.

!\$= ljj/Of k] gug]s/bftfsf]; DklQsf]dNofsg ; DaGwl Joj:yf M-!_ sg}
s/bftfn] cf^gf] ; DklQsf] ljj/Of bflvnf gu/df ufpKflnsfn] To:tf
JolQmf0{ljj/Of bflvnf ug{Inlvt cfbz jf ; Rgf lbg ; Sg\$. To:tf]
cfbz jf ; Rgfsf]hgsf/L kqklqsf, Odh jf ^of\$; dfkm klg hf/L ug{
; lsg\$. o:tf]cfbz kfPsf]jf ; Rgf hf/L ePsf]ldlt n]j]6f\$]Dofb
jfx\$ tl; lbgleq cf^gf] ; DklQsf] ljj/Of bflvnf ug{kgl bflotj
; DalGwt s/bftfsf]xg\$.

-@_ pkbkmf -!_ adf]hd ; DklQsf] ljj/Of bflvnf ug{lbPsf]
; dofjlwleq ; DklQsf] ljj/Of bflvnf gu/df kv kzf; slo clwst
jf tfl]sPsf]sd{f/ln]:ynut ; kdf aem cgdf]gt s/ tfl] ljj/Of
aem]pg Inlvt cfbz lbg ; Sg\$.

t/, dNofsg ; ldt sfo{t /x\$]cj:yfdf eg]o;
abf adf]hdsf]sfo{dNofsg ; ldt n]ug\$.

#_ pkbkmf -@_ adf]hdsf] cfbz kfPsf] ldt n] k]L; -#%_
lbgleq oyfy{ljj/Of kz u/L hl/jfgsf ; fy}s/ /sd rQmf ug{bflotj
; DalGwt s/bftfsf]xg\$.

-\$_ pkbkmf -@_ adf]hdsf] cfbz kfPsf] ldt leq klg
s/bftfn] ljj/Of aem0{s/ bflvnf gu/df ufpKflnsfn] lghsf]gddf
/x\$]rncrn ; DklQ /f\$]f /vl ; jf jGb ug{jf cGo sg}tl/sfn]s/
c; h ug{; Sg\$.

-%_ pkbkrf -\$_ adf]hd s/ c; h ubf{ kðv kzf; slo clws[n] nfu\$] ; DkOf{ vr{ d] ; DalGwt s/bftfaf6 c; hpk/ ug ; Sg\$. o:tf]vr{lg]hn]ltg{k]g]s/ /sdsf]b]f]a/e6bf a9L xg\$g .

-^_ sg} s/bftfn] a\$ jf lj]Qo ; #ydf lwtf]fkt /fv\$] ; Dk]Qsf] a\$]n] Psls[; Dk]Q s/ rQnf ug{ rfxðf a\$]sf] cg/f]wdf kðv kzf; slo clws[n]To:tf]lwtf]h]uufsf]dfq dNof\$g u/L Psls[; Dk]Q s/ c; h ug{; Sg\$.

kl/R5] - %

Psls[; Dk]Q s/sf]b//] lgwf{Of tyf laln^a ; DaQwl Joj :yf

!% Psls[; Dk]Q s/sf]b//] tyf c6o zNs lgwf{Of M-!_ ufpKf]nsfsf] :yfglo cfly\$ Pj adf]hd ; efn]Psls[; Dk]Q s/sf]:Nofa tyf b/ lgwf{Of ug]5 .

-@_ ufpKf]nsfn] ; efsf] lgOf6 adf]hd ufpF af; lx;nf0{ knf]f]d]nf Joj :yfkG, ; /; knf0, ; 8saQL, 9n lgsf; h:tf cfmh] pknAw u/fpg];]f; ljwfsf lglDt Psls[; Dk]Q s/sf]lglZrt kl]tzt zNs jf b:t/ yk u/L nufpg ; Sg\$.

-#_ pkbkrf -@_ adf]hd yk ;]f; ljwfsf]lglDt nuf0Psf]yk zNs jf b:t/afkt p7\$] /sdsf] cnu lx;fa /fvL ; DalGwt ;]f; ljwfsf nflu dfq vr{ug{k]g\$. pQm ;]f pknAw u/fPafkt c6o sg}tl/sfaf6 jf c6o sg]lgsfon]kgMzNs jf b:t/ lng kfpG]5g .

!^= s/ laln^a M-!_ ; Dk]Qsf]dNof\$g tyf s/ lgwf{Of e0; s]k]5 cg' P - !) adf]hd 9fFdf Psls[; Dk]Q s/sf]lahs tof/ u/L s/bftfn]0{ pknAw u/fpg' kb\$.

@_ Psls[; DklQ s/ lahssf] klxnf] kl|t ; DalGwt s/bftfnf0{pknAw u/f0{bf] f] kl|t ; DalGwt s/bftfsf] knf0ndf /fVg' kg\$.

#_ Psls[; DklQ s/sf] lahs ufpKflnsfn] ; DalGwt s/bftfnf0{hfgsf/L u/fpg kqrf/, Odh, P; PdP; cflbsf] dflWbdj f6 s/bftfx;nf0{lbg ; lsg\$.

\$_ Psls[; DklQ s/sf] lahs s/bftfnf0{ aemfpg ufpKflnsfn] cfk; L ; Demf]fsf cfwf/df sb} ; fdbflos ; 3; :yf, 6fh ljsf; ; u7g j f lghl lf0nf0{kl/rfng ug{; Sg\$.

%_ ufpKflnsfaf6 Psls[; DklQ s/sf] lahs tof/ e0g; s\$]cj:yfdf s/bftfn]s/ aemfpg rfxdf t]sfn}lahs tof/ u/L c; h ug{kg\$.

^_ ufpKflnsfn]hf/L u/\$]lahs pk/ s; hf0{lrQ gaemdf cg'; Pl - !! sf]9fFfdf ufpKflnsf cWbf ; dl ph'/L lbg ; Sg\$g\ . o; /L kg{cfPsf] lgj dg cWbf]nf] hfFaem ug{ nuf0{Ps dlxgf leq lg0f6sf nflu ufpKflnsfdf k] ug{nufpg' kg\$ / ufpKflnsfn]u/\$] lg0f6 g}cl6td xg\$.

kl/R5] - ^

Psls[; DklQ s/ c; hl ; DaQwl Joj :yf

!&= Psls[; DklQ s/ c; hl M -!_ ufpKflnsfn] Psls[; DklQ s/ ; sngsf nflu ufpKflnsfsf]/fh:j zfvf u7g u/L sfo{ug\$. Psls[; DklQ s/; DaGwl ; Dkof{clen}x; pQm zfvf kdfvsf]lhDdfdf /xg\$.

@_ Psls[; DklQ s/sf] ; sng **cg' P** - !@ adf]hdsf] gubl /l; baf6 xg\$. gubl /l; bsf] klxfn] k|t ; DalGwt s/bftsf] knfOndf /fvl bf] f]k|t ; DalGwt s/bftfnf0{pknAw u/fpg' kg\$.

#_ Psls[; DklQ s/ c; hl /sdsf] blgs lj j /of cg' P **cg' P** - !# adf]hdsf] 9fFdf tof/ u/l ; f\$] ef]nkN6 a\$ bflvnf ug{kg\$. a\$ ef] / / lj j /of cfly\$ kzf; g zfvdf aem'pg' ; DalGwt zfvf k|vsv]st{0 xg\$.

-\$_ bkrf ^ sf]pkbkrf -!_ adf]hd Psls[; DklQ s/ gnflg] egl tf]sPsf ; DklQsf xsdf ufpKfinsfn] ; DklQsf] dNofsg u/l s/ gnflg]Joxf]f hgf0{gubl /l; b pknAw u/fpg' kg\$.

t/, bkrf !% sf] pkbkrf -\$_ adf]hd nuf0Psf] ; jfzNls tyf b:t/ aem'pg' ; DalGwt ; j]fuxlsf]st{0 xg\$.

-%_ s/bftfx; n]ufpKfinsfdf ; DklQsf]lj j /of bflvnf gu/\$]f] j f ufpKfinsfn] ; DklQ klxrfg ug{g; s\$] sf/0fn]sg]s/bftf s/ Itg] bflotj af6 dQm xg]5gg\

^-_ ufpKfinsfn]cfly\$ j if\$]>fj of ! utaf6 Psls[; DklQ s/ alerng g; Sg]cj :yf pTkGg e0{s}l lbg 9lnf xg uPdf lglZrt cj]w; Ddsf nflu Psls[; DklQ s/ w/f]l In0{kns}fkq lbg ; lsg\$.

&_ s/bftfn]cull d ?kdf Psls[; DklQ s/ aem'pg rfx]f ufpKfinsfn]nflg]s/sf]cgdfg u/l cull d ?kdf /sd aem'pg ; Sg\$. ufpKfinsfn]o; /l aem'pg] /sdnf0{w/f]l sf] ?kdf /flv k|os aif{s/ /sddf ldnfg ug\$.

-*_ s/bftfn] j Sof]f /sddw] s}l /sd jem'pg rfx]f ufpKfinsfn]clwNnf j if{?sf]qndzN/sd alerng ; Sg\$.

t/ o; /L j Sof}f c; h ubf{clw\Nnf] j if\$}f j f\$ /flv rfn'
cfly\$ j if\$}f]s/ /sd aem} kf0g]5g . aem\$}kf0Pdf ufpKfInsfnf0{
ePsf]gfg; fgl ; Dj lGwt sd{f/lj f6 c; h pk/ ul/g\$.

kl/R5} - &

k7:sf/, ldxixf tyf b08 hl/afgf ; DaGwl Joj :yf

!* = ljj/Of bflvnf gu/}f hl/afgf xg] M -!_ ufpKfInsfn] ; DklQ ljj/Of
bflvnf ug{tf\$}f]Dofbleq bflvnf gu/}f **cg; PL - !\$ adf]hd yk**
zNs ln0{ ; DklQsf]ljj/Of alem lng\$.

-@_ s/bftfn]eM\$ ljj/Of bflvnf u/}\$f]k}f]0ft ePdf lghsf]
; DklQsf]kgM dNof\$g u/L hl/afgf ; lxtsf]s/ /sd c; h pk/ ul/g\$
. o:tf]hl/afgf n\$Psf] ; DklQdf lgodfg; f/ nllg]s/ /sdsf]klt j if{
) kltztn]xg cfp]g]/sd a/fa/ xg\$.

-#_ ; Dk0f{ hllufsf] ljj/Of bflvnf gu/}\$f] ; 8sn] 5f]Psf]
; Dj Gwl ljj/Of ; lx glbPsf] Pp6}JolQmsf] ; DklQsf] b0{k6s ; DklQ
ljj/Of bflvnf u/}\$f] ; Ssn sfuhftnf0{s}d} u/L cGoyf u/}\$f]
; Argfsf]k/f tNnfsf] ; Wof pNny gu/}\$f] Ps tNnfsf] lfgkmandf kGw|
kltzteGbf a9l km/s kf/}\$f] ; Argfsf]k\$ / tyf agf}sf]lsl; d km/s
kf/}\$f] / ; Argfsf]k}f] ; DaGwdf unt ljj/Of bflvnf u/}\$f]kf0Pdf
; fhf0{eM\$ ljj/Of bflvnf u/}\$f]dfgl pkbknf -@_ adf]hd kgM s/
lgwf{Of u/L ; f}L adf]hd hl/afgf; d} c; hpk/ ul/g\$.

-\$_ sg} ; DklQ wglN] eM\$ ljj/Of bflvnf u/}\$f] egl
ufpKfInsfdf ph/L klt ePdf ; f]ph/lpk/ #% lbgleq hfFaem ug{
kg\$.

-%_ pkbkrf -\$_ adff]hdsf] ph/l ;xl 7xl/Pdf ph/l lbg] JolQm ; #7g jf ; yfnf0{hl/afgfsf] %) kl|tzt k'/:sf/ lb0{ ; f\$]f] clen]y uff]o /fVg\$.

!(= s/ 56 tyf hl/afgf; Da0ml Joj:yf M-!_ ufpkflnsf lfg]leqsf ; DklQ wglN] k]o\$ jif\$]f] Ps]s\$; DklQ s/ ; f]l cfly\$ jif]eq eQmgl ul/; Sg'kg\$.

@_ aSof]f s/ eQmgl ubf{b}fo cg' f/ hl/afgf nflg\$ M

s_ Ps jif\$]f] aSof]fdf ; f\$]f] kGw|kl|tztN] xg cfpG] /sd .

v_ Ps jif]Gbf a9]sf] aSof]fdf kl|tjif{la; kl|tztN] xg cfpG]/sd .

-\$_ kfF jif{Dd Ps]s\$; DklQ s/ eQmgl gug]s/bftsf gfddf /x\$]f]3/hluf /lh:6}g /f\$]f /fVg]sf/afxl ul/g\$.

-%_ 3/hluf /f\$]f /fv\$]f]b; jif{Dd klG s/bftfn]s/ rQm gu/]f ; DalGwt s/bftsf]; DklQ k]Int sfggadff]hd Innfdlaqnl u/L s/ tyf hl/afgf c; hpk/ ug{; lsg\$.

^- kfF jif]Gbf a9] ; dosf]Ps]s\$; DklQ s/ aSof]f /fVg] s/bftfn0{ufpkflnsfn]pknAw u/fp\$}cfPsf]c]sl:ds afx\$]sf cG ; j]f / ; ljwf /f\$]f /fVg ; Sg\$.

-&_ /fh:j zfvaf6 Ps]s\$; DklQ s/ ; d]sf s/ rQm ePsf] k]f]of k] gu/]Dd ufpkflnsfaf6 gofF ; j]f tyf ; ljwfx} pknAw u/f0g]5g .

.*_ of] sfolj lw adf]hd lgwf{Of ePsf s/ tyf hl/afgf
ufpKflnsfsf]sg}klg lgOfaf6 5b jf ldgxf lbg kf0g]5g . of]bknf
lj k/Lt ufpKflnsfsf]sg};ldlt, kbflwsf/L jf sd{f/Ln]ldgxf lbPsf]
v08df ldgxf lbPsf]/sd ldGxf lbg]kbflwsf/laf6 c; h pk/ ul/gf .

t/, sg} s/btfsf] ;DkiQ eSk, af9L, klx/f]
cfunful h:tf kfs[ts ksf]sf sf/Of lft ePdf kkt lgj Dgsf
cfwf/df hfFaem u/L kdfloft ePdf lft a/fa/sf] ;DkiQdf nllg]s/
ufpFso{flnsfn]dfkb08 agf0{ ldGxf lbg ;Sg . o; /L ldGxf lbPsf]
lja/Of ; ft lbgleq ; fj hlgsg ug{kG .

-(_ Psls[; DkiQ s/ rQmf e0; s}f] sg} ; DkiQdf ; f]l
cfly\$ jifdf kgM/s/ nllg]5g .

-(!)_ Psls[; DkiQ s/ nfu" xgk]{ pQm ; DkiQdf nllg]
elds/, dfnkf] tyf 3/hlluf s/ aemfpg]bflotj ; DalGwt s/btfsf]
xg .

-(!!_ Psls[; DkiQ s/ nfu" xgeGbf cl3sf cfly\$ jif\$]
:yfglo txn]lgwf{Of u/{f]elds/, dfnkf] 3/hlluf s/ rQmf geP; Dd
ufpKflnsfn]Psls[; DkiQ s/ alemng]5g .

-(!@_ s[lif of]o hldgx?nf0{s[lifdf kpf]u gNof0{j fEm]/fvdf
To:tf s/btfnf0{cfly\$ Pg cg; f/ yk zNs lng ; Sg .

kl/R5]- *

ljlw

@)= **k/fdzkftf lgoQm ug{Sg}M Psls[; DkiQ s/sf]dNofsg u/L lahs
tof/ ug]sfd df]bf sd{f/laf6 lgwf/t ; dodf ; DkGg ug{g; lsg]**

ePdf ufPklnsfn] ; do, nfut / sfo{lfq tfsL 5f6f] cj lwsf nflu k/fdz6ftf lgoQm u/L sfo{ug{ ; Sg5 .

@! = **sd{f/lnf0{cltl/Qm ; do sfo{u/fP afkt ; ljwf lbg ; Sg}M -!_ PsLst** ; DklQ s/sf] dNofsG u/L lahs tof/ ug] sfd lgwf/t ; dodf sfoffo ; doleq ; DkGg ug{ dffbf sd{f/lnf0{cltl/Qm ; do sfo{ u/fpg ; lsg5 .

-@_ pkbkmf -!_ adffhd sfd u/afkt sd{f/lx?nf0{kl/t Psf0{sfo{sf]lgldQ ufPklnsfn]tfs{sf]b/n]yk ; ljwf lbg jf tnjdf yk cltl/Qm eQf lbg ; lsg5 .

@@ = **sfuhf{sf]ufj6tf M -!_ PsLst** ; DklQ s/ kpf]hgsf nflu s/bftfa6 kkt sfuhf tyf clen]y ufj6 /lvg5 .

-@_ pkbkmf -!_ adffhdsf]sfuhf tyf clen]y ufPklnsf] kpf]hg afx5 c6o sfo{f kpf0f nflu]5g . t/, sg} ; /sf/l lgsfoaf6 ; f] DaGwl hfgsf/l dfu e0{cfPdf kdv kzf; slo clws[n] pknAw u/fpg ; Sg5 .

@# = **vftf tyf kmf/d M PsLst** ; DklQ s/sf] kpf]hgsf nflu ufPklnsfn] cfjZos vftf tyf kmf/fdsf]lj sf; u/L nfu"ug{ ; Sg5 .

@\$ = ; **DklQ dNofsG l ; kmf/z tyf 3/jf6f]kpf]0fts]cfwf/ M PsLst** ; DklQ s/sf nflu s/bftfn]ufPklnsf] ; dlf bflvnf u/{sf] ; DklQ lj j /0fsf cwf/df ufPklnsfn] ; DklQsf] dNofsG l ; kmf/ ; tyf 3/jf6f]kpf]0ft ug{ ; Sg5 .

@% = ; **xof] Ing ; Sg}M ufPklnsfn]hluf tyf ; Argfsf]nut cBfj lws ug]** kpf]hgsf nflu hlufs]gkl u/fpg] hluf vl/b ljls{f] ; r'gf kkt ug]

hlufsf]dNofsg b/ sfod ugIh:tf sfodf lhlnf l:yt sfoffox?sf]
; xofu kkt ug{; Sg5 .

@^= ; Ddfg ugIM upkfinsfn] x/\$ aif{; efa6 ; aefbf a9l s/ ItgI
; dodf g} s/ aefpg] s/bftnf0{s/ Itg{kf}; fxg ugI / Pslst
; DkIQ s/ c; hldf ; xofu kofpg]s/bftfwbaf6 pTs[6 s/bftf 5gf6
u/L ; Ddfg ug{; Sg5 .

@&= ljj/of ; fj higs ugkgI M upkfinsfn] dfl; s 2kdf c; h ePsf]
Pslst ; DkIQ s/ / jflif\$ 2kdf p7\$]Pslst ; DkIQ s/ tyf ; fj
; Da6wdf ePsf lqofsnfksf]; dlff ; lxtsf]j flif\$ kltabg ; fj higs
ug{kg5 .

@*= cledvls/of sfoqnd M Pslst ; DkIQ s/ nfu" ugk] {upkfinsfaf6
kblwsf/L, sdff/L tyf ; /f\$]jfnfnf0{hfgsf/L u/fpg tyf /fo ; enfj
; sng ug{cledvls/of sfoqnd ; -rfng ug{/ o:tf]s/ nfu' u/\$f
upkfinsfsf]clwbog edof ug{; lsg5 .

#)= clwsf/ kfofong M of] sfok]lw adfnd kv kzf; slo clws[n]
cfknhf0{kkt clwsf/ dftxtsf sg}sdff/lnf0{kfofong ug{; Sg5 .

#!= sfok]wlsf] JofVofM of] sfok]wlsf] cltd JofVof sfok]lnsf jf
sfok]lnsf]clwsf/ kkt lgsfon]ug5 .

#@= sfok]wl ; zfvlg M of] sfok]wlsf kfjwfgx2df sfok]lnsf] cfjZos
; zfvlg ug{; Sg]5 .

##= afwf c8rg krsfp M :yfglo ; /sf/ ; #fng Pq, @)&\$ tyf o;
sfok]lwdf Joj:yf eP jfx\$sf ljifodf glitut lgofo ug{ cfjZos
ePdf To:tf] lgofo sfok]lnsf] ug5 . ljzif cj:yf k/L ; DkIQ
dNofsg ul/Psf] tlj jif{kl5 kbM ; DkIQ dNofsg ug{g; Sg]cj:yf

cfPdf ; efn]cl3Nnf]dNof\$gnf0{cfwf/ dfgl Pslst ; DklQ s/ c; h
ug[Joj :yf ug{; Sg\$

cg' rL- !

-bkrf # ; E ; DalGwt_

Pslsf ; DklQ s/sf]b/

qm; =	lj j /Of	nufpg ; Sg]b/	j flif\$ s/sf b/	s]krot
Psnfv ?køf ; Dd		s/ 5b lbg]		
!	! nfv ! b]v %nfv ; Dd)=)@Ü b]v)=\$Ü)=)@Ü	
	% nfv ! b]v !) nfv ; Dd)=) \$Ü	
	!) nfv ! b]v @) nfv ; Dd)=) ^Ü	
	@) nfv ! b]v #) nfv ; Dd)=) *Ü	
	#) nfv ! b]v \$) nfv ; Dd)=) !Ü	
	\$) nfv ! b]v %) nfv ; Dd)=) !@Ü	
	%) nfv ! b]v &) nfv ; Dd)=) !\$Ü	
	&) nfv ! b]v ! s/f\$; Dd)=) !^Ü	
	! s/f\$! b]v @ s/f\$; Dd)=) @Ü	
	@ s/f\$! b]v % s/f\$; Dd)=) #Ü	
	% s/f\$ eGbf dfly)=) \$Ü	

cg' Fl- @
 -bkrf \$ sf]pkbkrf -!_ ; E ; DalGwt_
df08jL upfFso[f]nsfs]sfofno
gofnFk7fg

Psls[; DklQsf]lj j /of

j8f g

l- g+	huf-3/ wgs]jgfd	kzf	7ufgf	hlufsf] lj j /of	ef]ts ; Argfsf] lj j /of / lS; d		ef]ts ; Argfsf] dlt	ef]ts ; Argfsf]				ef]ts ; Argfsf] kofn	kof]stf]	skot
					uf]fd ; g	ej g		nf ; kof	l]kkm j ul]km	r]gfo lkm	n]h]fo lkm			
			at]gs]jgfd	lS-g+										

cg' rL #

-bkrf * sf]pkbkrf -!_ ; E ; DalGwt_

df08jL =ufpFsfokflnsfsf]sfofho

gofnrpFko7fg

Psls[; DklQ ljj /of k[ug[if/]; DklQ wglx;nf0{ctoGt h?/l ; r'gf

o; df08jL ufpKflnsfn]xfn; Dd dfnkf]; c; h u/l cPsf]df :yfglo ; /sf/ ; #fng Pq, @)&\$ tyf o; ufpKflnsf sf]:yfglo cfly\$ Pq, @)&% adf]hd cf-j= @)&%÷)&^ b]v Psls[; DklQ s/ nfu"ul/g]ePsf]n]ufpKflnsf lq]leq hluf /x\$ hluwglx;nf0{cf'gf] hluf / ; f] hlufdf ag\$]; Ar'gfsf]ljj /of bflvnf u/l ufpKflnsfdf nut sfod u/fpg' xg of]; r'gf k\$flzt ul/Psf] 5 .

; DklQsf] ljj /of bflvnf ug] kmf/fd df08jL ufpFsfokflnsfsf] sfofhoaf6 oxl ===== ut]v lj t/of xg] xbf kmf/fd k[kt ug\$0{; f] kmf/iddf ; TotYo ljj /of e/l cfufdl ===== ut]eq ufpFsfokflnsfsf]sfofhodf bflvnf ug\$g cg/rv ul/65 . o:tf]ljj /of hlufwgl cfkm]jf lghsf] ; uf]h kl/jf/sf JolQm jf lghsf] d-h/l'gdf k[kt JolQm] dfq aem'pg ; Sg\$g\ . ufpKflnsf=gu/kflnsfn] tf\$]sf] cl'td ldt; Dd klq ljj /of bflvnf gug] hlufwglx;n] lj nDa z]s Itg[kg] xbf tf]sPsf]; doleq}cf-cf'gf]; DklQ -3/ / ; Ar'g_ sf]ljj /of k[ug\$g xflb\$ cg/rv ul/65 .

Psls[; DklQ s/sf] ljj /of bflvnf ug\$ f nflu cf-j= @)&\$÷)&% ; Ddsf] dfnkf] / elds/ rQmfug[kg\$. Psls[; DklT s/ It/k]5 ; f]3/ / hlufdf dfnkf], elds/ / 3/hluf s/ gnflg] Joxf]f ; d]; hfgsf/l u/f065 .

cg' rL \$

-bkrf * sf]pkbkrf -\$; E ; DalGwt_

df08jL ufpFso{kflnsfsf]sfofho

gofEfp, ko7fg

PsIsE ; DklQ ljj /Of bflvnf krf/d

>ldfg\kdV kzf; slo clwsEHo,"
df08jL ufpFso{kflnsfsf]sfofho,
gofEfp, ko7fg .
dxflho,

o; ufpkflnsfsf]ldlt @)=== ut]k\$flzt ; Fgfcg; f/ dh]xfln]PsIsE
; DklQ s/ dnofsgsf nflu tkl; ndf n]VP adfl]hdsf] ; DklQsf] ljj /Of bflvnf u/\$f]
5/5f}. o; adfl]hd ufpFgu/kflnsfn] PsIsE ; DklQ s/ lgwf{Of ul/lbPdf d]f]xfln]
d-h/ 5 . tkl; ndf p]n]vt ljj /Ofx; ` \$f 7x/] ufpFgu/kflnsfsf]lgOfho tyf sfgg
adfl]hd b08 ; hfo ; xhf a' fphf .

s_ ; DklQ wglSf]ljj /Of

!= hluf/3/wglSf]gfd / y/ M

@= afa' /kltsf]gfd / y/ M

#= afh] / ; /fsf]gfd / y/ M

\$= k] f /Jo; ; fo M

%= 3/ hlufwgl a; f]f; ugI

g=kf= / uf=kf= M

j 8f g=M 6fh /a:tl /3/ g=M

v_ ljj /Of bflvnf ug]lolQmsf]ljj /Of

b:tvM

gfd / y/ M

7]rfgf M

hluf/3/wglSf]gftf M

ldltM

6]hknfj g=M

0djhM

^= ; DklQwgl[sf]kfl/j fl/s lj j /Of M
qm# ; = kl/j f/sf ; b:ox;sf]gfd

; DklQ wgl[sf]gftf

!=

@=

#=

u_ ; DklQsf]lj j /Of M

!= hlufsf]lj j /Of M

hlufsf]lj j /Of				hluf /x\$:] :y/fg	hlufhf]l]8Psf] dVo ; 8s - ; 8ssf]gfd / ; 8ssf]k\$]/_	lq -stofon]eg]	hlufsf]k\$]l	hlufsf] rngrNtlis] dNo -kl't _	s]knot
lS-g+	; flas -ulfj ; / j 8f_	xNsf]l] 8f g+	lq]km						

@ eflts ; Argfsf]lj j /Of M

; /x\$:] /x\$:]l]S=g+	; Argf sf] k\$]/ -3/ / ufl]fd/ 6x/f / kvff_	; Argfsf]				eflts ; Argfsf]lj j /Of		k\$]stf]j o+ e]8f_	s]knot -3/ g+ cf]bv h fpg]
		tluf	nl]fo	r]8fo	lq]km -j uk]n6 j f /lg ^a lk]n6_	ag\$]l]dl't	; Argfsf] agf]sf] lsl; d-agf] / 5fgf vhfpg]		

3= sfoffon]eg]M

!_ s/bftf]f6 rQmf ugk]g]3/hluf s/, dnfkf] j f elds/, w/w/l s/ /l; bsf] kl'tlnk k] gePs]df ufP]flnsfaf6 ePsf]k]df]of M

s/ zlif\$	kdfolt ljj /of	kdfolt ug\$]b:tvv / ldlt
dfnkft jf elds/		
3/w/l s/		
3/hluf s/ -gnflg]j f rOm_		

@_g\$; kf; u/l agfPsf]; Argfsf]xsdf upkflnsfsf]kflj lwsaf6 ePsf]
kdfolt M

; Argfsf]ljj /of	; Argf ag\$]ldlt	j ulkm6 jf /lg ^a lkm6	kdfolt ug\$]gfd / b:tvv

#_ o; ljj /of; fy ; mlg sfuhftx₂ .

s_ hlufwgl kdfokhf\$]kltlnk M5 / 5g .

v_ s/ a' fPsf]/l; bsf]kltlnk M5 / 5g .

u_ ; DklQwgl pkl:yt xg g; sdf lghn]lbPsf]d-h/lgfd M5 / 5g .

3_ cGsfuhftx₂ M

s_ upkflnsfn] Psls[; DklQsf] ljj /of bflvnf ug{ cfXjfg u/\$f]
; dofjlwleq o; km/fdcg' f/ cfc'gf] hluf tyf ; Argfsf]; TotYo
ljj /of e/l upkflnsfdf bflvnf ug{kgs .

v_ ; DklQsf] ljj /of bflvnf u/kl5 hluf vl/blaqm jf ; Argf lgdfQsf]
sf/ofn]; DklQ yk36 ePdf ; \$f] kdfof; lxtsf] ljj /of k[; -#%_
lbgleq upkflnsfdf a' fpg'kg .

u_ upkflnsfn] tf\$ \$f]; dofjlwleq ; DklQ ljj /of km/fd bflvnf gu/df
upkflnsfn]yk zNs ln0{ljj /of km/fd al' lng ; Sg .

3_ ; DklQsf] ljj /of ; DklQwgl :jom] upkflnsfdf bflvnfug{kgs . sg}
sf/ofa; wgl :jo+pk:yt e0{ljj /of bflvnf ug{g; sdf ; uf]
kl/jf/sf sfgg adf]hd pd] kl\$ sg} ; b:on] jf ; DklQwgl\$]
d-h/lgfd k[lt JolQm]bflvnf ug{; Sg\$g\

- a_ ; ०Qm : j fldTj df /x\$] ; DklQsf] ljj /0f ; DklQwglx; n] ; ०Qm; kdf j f
; f]Vb]sb]Pshgfn]bflvnf ug{; Sg\$g\
- r_ Psls[; DklQ s/sfnflu s/bftfn] ufpKf]nsf ; dlf bflvnf u/\$]f
; DklQ ljj /0fsf]cfwf/df ufpKf]nsfn]; DklQsf] dNofsg ug\$.
- 5_ s/bftfn] ^\$ ljj /0f bflvnf u/\$]f] kdf]l0ft ePdf lghsf] ; DklQsf]
k]b]Nofsg u/l hl/afgf ; lxtsf] s/ /sd c; hpk/ ul/g\$. o:tf]
hl/afgf n\$Psf] ; DklQdf lgodfg; f/ nflu] /sdsf] kl]tjif{ %)
kl]tzt]n]xgc]pg]/sd a/fa/ xg\$.
- h_ ; DkOf{hlufsf]ljj /0f bflvnf gu/\$]f] ; 8sn]5fPsf] ; DjGwl ljj /0f ; lx
glbPsf] Pp6}JolQmsf] ; DklQsf]b0{k6s ; DklQ ljj /0f bflvnf u/\$]f]
; Ssn sfuhftnf0{s]d\$ u/l cGoyf u/\$]f] ; Argfsf] k/f tlnfsf]
; Wof pNny gu/\$]f] Ps tlnfsf]lfq]k]m]df kGw|kl]tzt]eGbf a9l km/s
kf/\$]f] ; Argfsf] k\$ / tyf agf]sf] lsl; d km/s kf/\$]f] / ; Argfsf]
kbf]u ; DaGwdf unt ljj /0f bflvnf u/\$]f] kfOPdf ; fhf0{em\$ ljj /0f
bflvnf u/\$]f]dfglg]5 .

ljj /0f bflvnf ug\$]b:tvTM

cg' Fl - %
 -bkrf !) sf]pkbkrf -\$_ ; E ; Dj lGwt_
df08jL ulpFsfokflnsfsf]sfofho
 gofnpFto7fg

hluf tyf ; Argfsf]bflvni vf/Fl l6kf0

hluf lbg\$]fgfd M
 7ψfgf M
 hluf lbg\$]s/bftf
 ; s] g+=M

hluf lng\$]fgfd M
 7ψfgf M
 hluf lng\$]s/bftf ; s]
 g+=M

hluf tyf ; Argfsf]lj j /Of

l ; -g+	hluf lbasflad	hluf lng\$]fgfd	yk36sf]ePsf] lj j /Of		hlufsf]lj j /Of					; Argfsf] >]tfof 36	hluf lbg\$] >]tfof 36	hluf lbg\$]36g]dllofsg /sd	hluf lng\$]>]tfof yk hluf tyf ; Argf	hluf lng\$]yk dllofsg /sd	s]knot
			hluf wgl ; s] g+	/h16zq g+	ldlt	!8f q+	tda	hluf /x\$] tda	: lj] s lS-g+						

; Dnlq
sfuhftx? M

tof/ ug\$] ; xl

kdfloft ug\$] ; xl

cg; Fl ^

-bkrf !@ sf]pkbkrf -#_ -s_ ; u ; DalGwt_

hlf]sf]Ggt dlf]sg xb

j 8f g#==

dVo lrf	:yfg	Ggt dlo klt == ?
s= Jofkl/s lrf		
v_ cfj fl; o lrf		
u_ s]f lrf		
3_ jg tyf ju/ lrf		

cg' Pl - &

-bkrn !@ sf]pkbkrn -#_ -v_ ; 6 ; Dal@wt_

; Argfsf]dNofsg b/

Iq		; Argf kl't ju{lknb ?=							
		cf/4; 4; = krl :6Sr/		l; d06 hf0f0f 0sf jf 9Efsf] uf/f]- cf/4; 4; = 5fgf		df6f3f]hf0f0f 0sfjf 9Efsf]uf/f] - cf/4; 4; = jf l; d06 hf0f0f 0sf jf 9Efsf]uf/f] - h:tf=6fonsf] 5fgf		; 3 jf sRrl 3/ 0sf jf 9Efsf]uf/f] - h:tf=6fonsf] 5fgf	
		Aofkl/s, cfBflus tyf ; :yfut	a; f]f;	Aofkl/s, cfBflus tyf ; :yfut	a; f]f;	Aofkl/s, cfBflus tyf ; :yfut	a; f]f;	Aofkl/s, a; f]f; cfBflus tyf ; :yfut	a; f]f;
s	lofkl/s Iq								
v	cfjf; lo Iq								
u	s[f Iq								
3	ag tyf ju/ Iq								

cg' l - *
 -bkrf !# sf]pkbkrf -!_ ; E ; Dj lGwt_

df08jl upFsfoklnsf]sfokfo
 gofnpFk7fg

Psls[; DklQsf]dllofsg krf/d

s/bftsf]
 ; s] gDj / M
 hluf / 3/ 3glsl]
 gfd M
 7lufgm

s/ lgwlf{Of
 u/{s]cf:j = M

6fh / a:tl
 / 3/ g+M

hlufsf]lj /Of				efts ; Argsf]lj /Of									
hlufsf]stod dllo	Psfo{dllo klt =	hluf /xsf]lq	lqkm	IsOf g+	xnsf]j 8f / 6fh	sf]ss]ulj] ; / j 8f	Psfo{dllo	Z?sf]dllofsg	k/f ePs]air{	Xf; s6xl kltzt	Xf; s6xl xj]/sd	efts ; Argsf]stod dllo	: DklQsf]s/ nllg]sh dllo

s/ of]o Psls[; DklQsf]dllo ? =
 aflif Psls[; DklQ s/ hdbf ? =
 clf?kLM

dllofs
 g ldl t

dllofsg stf{M

cg' 'l- (

-bkrf !# sf]pkbkrf -%_ ; E ; DalGwt_

; Argfsf]xl; s\$ l b/

; Argfsf] lsl; d ; Argfsf] cfo'	cf/4; = →= krf :6Sr/ ↓	l; d06 hf\$0df 0\$ jf 9Efsf]uf/f] - cf/4; 4; = 5fgf	df6\$]hf\$0df 0\$ j f 9Efsf]uf/f]- cf/4; 4; = j f l; d06 hf\$0df 0\$ j f 9Efsf]uf/f]- h: tf=6fonsf] 5fgf	df6\$]hf\$0df 0\$ j f 9Efsf]uf/f] - h: tf=6fonsf] 5fgf	; \$ j f sRrL 3/
! - # j if{					
#- ^ j if{					
^- (j if{					
(- !@ j if{					
!@- !% j if{					
!%- !* j if{					
!*- @! aif{					
@!- @\$ j if{					
@\$- @& j if{					
@&- #) j if{					
#)- ## j if{					
##- #^ j if{					
#^- \$) j if{					

cg' !l- !)
 -bkrf !^ sf]pkbkrf -!_ ; E ; DalGwt_
df08jL upFsfokflnsfsf]sfofho
gofEipFko7fg
PsIsf ; DklQ s/ lahs

lahs g=M

cf=j= M

hLuf/3/3glsf]gfd M

s/bftf ; s] g=M

7qf]gf M

lahs agsf]ldlt M

6fh/a:tl/ 3/ g=M

vftfkfgf g=M

hLufsf]lj j/of					hLufsf]sfod dlo	e]ts ; Ar gfsf]lj j/of					e]ts ; Ar gfsf] sfod dlo	; DklQ sf]dlo		
ufj ; j 8f	xfn j 8f	ls-g+	lqkn	lq		Psfo dlo -k =-	k\$!	tlhf	lsl; d	kofq			-j-fkne	lqkn
PsIsf ; DklQsf]hddf dNo														
PsIsf ; DklQ s/														
cGo zNs -==														
sh hDdf ?														

cf-j= ==sf nflu tkf0sf] ; DklQdf pk/fQm adf]hd s/ tyf zNsx;
 lgwf{of ePsf]xBf ; doleq}s/ eQmfgl ug}g cg/fw ul/G5 . s/ lgwf{of

; DaGwl sg}s/fdf lrQ gaenrf #% lbgleq cWbif÷kđv ; dlf lgj dg ug{
; lsgJ]oxf]f ; d] cg/f] ul/G5 .

lan tof/ ug

:jls[ug

cg; 'l- !!

-bkrf !^ sf]pkbkrf -^_ ; ५ ; DaGwt_

ufpKflnsfsf]lg0f6 pk/ IrQ gaen]f s/bftfn]bg]lgaDg

>ldfg\c\l\o\l\ Ho"
ufpFsfokflnsfsf]sfoffo,
gofEfpFko7fg .

Ij ifol# cfjZos sf/afxl ul/kfp#.

pk/fDm ; DaGwdf o; ufpKflnsf÷gu/kflnsfaf6 ldt ===== df hf/l ul/Psf]
Psls[; Dkit s/sf] nflu lgwff/t dNodf lgDg s/fdf d]f] IrQ gaen]f] xE Dofbleq}b}fo
adfl]ndsf sfuhftx; ; nlg /fvl cfjZos sf/j fxlsl]nflu of]lgjDg kZ u/}f]5'.

IrQ gaen]f s/fx; M

=====
=====
=====

; nlg sfuhftx; M

lgjDs

gfd y/ M
7}rgf M
b:tvM M

ldt M

cg' !l- !@
 -bkrf !&sf]pkbkrf -@_ ; G ; DalGwt_
 df08jl ufPsfokflnsfsf]sfofko,
 gofGpFko7fg
 PsLst ; DkiQ s/sf]gubl /l; b

hlufwgl ; \$] g=M
 /l; b g=M
 hluf/3/ 3glsf]gfd M
 7ufgf M
 6fh / a:tl / 3/ g=M

s/ aemPsf]cf=a= M
 aemPsf]ldit
 s/bftf ; \$] g=M
 vftfkfg g=M

hlufsf]lj j /of				hlufsf]stoddllo	effts ; Argf]js lj j /of	kPfu	-i-kne	; Argfsf] sfod	; DkiQsf] dllo	s]knot
ufli ; /	xfn j 8f	LS=g+	lqkm -df							
					lsl; d					
					tlnf					
					k\$ /					
PsLst ; DkiQsf]hdDf dllo										

PsLst ; DkiQ s/
cgozNs
aSof]f -cf-j= == b]v == ; Dd_
hl/j fgf
5b
shhDdf ?-

cg', 'L- !#

-bkrñ !& sf]pkbkrñ -#_ ; 6 ; DalGwt_

PsIs[; DkiQ s/ c; hlsf]b]gs ljj /Of krñ/fd

dlxgf M

ut]M

/l; b g⇒	s/bftfsf]gfd	c; hl /sd	sf]krot

pk/fQm adf]hdsf]hddf /sd clf;kl ?

sf]

a\$sf]a\$ a\$ efr / /gub a/aerf/y u/l Inof}hbof}.

b:tv t M

b:tv t M

/sd aernfpg\$]gfd M

/sd alemnng\$]gfd M

kb M

kb M

ldlt M...../...../.....

cg', 'L - !\$

-bkrñ !* sf]pkbkrñ -!_ ; 6 ; DalGwt_

Dofbleq ljj/Of bflvnf gePdf ln0g]yk zNssf]b/

; DklQsf] dNbfsg /sd	rfn" cf-j=eq} Dofb gf3df	Ps cf-j= Dofb gf3df	Dofb gf3df] Ps cf-j=k15 t]] cf-j=; Dd	Dofb gf3df]t]] cf-j=k15 kfFf}- cf-j=; Dd
	? =	? =	?=	? =

kdfofls/Of ldlM@)&%÷)%)#

cf1fn]
gf/foOf kf3h
kdv kzf; slo clws[

efu @

df08jL ufprklnsf

:yfglo ; /sf/ ; #fng Pđ, @)&\$ sf]bkrif !)@ j df]hd df08jL ufprklnsf]n
agfPsf] tn n]vo adf]hdsf]यान्त्रिक उपकरणहरु सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि,
२०७५ ; j { fwf/0fsf]hfgsf/Lsf]nflu k\$fgz ul/Psf]5 |.

; Dj t\@)&% ; fnsf]sfolj lw g=

यान्त्रिक उपकरणहरु सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना: माण्डवी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा रहेका यान्त्रिक उपकरण तथा साधनहरुको मितव्ययी र प्रभावकारी ढङ्गले सञ्चालन गर्न, रेखदेख तथा व्यवस्थापन गर्न तथा उक्त उपकरणहरु स-शुल्क भाडामा वा अन्य प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउन कार्यविधि बनाई लागू गर्न बाञ्छनीय देखिएकोले,

माण्डवी गाउँपालिका क्षेत्रको समग्र भौतिक पूर्वाधार विकास लगायत छिमेकी गाउँपालिका, नगरपालिका तथा जिल्लाहरुमा समेत निर्माण हुने भौतिक पूर्वाधारका कार्यहरुमा सशुल्क प्रयोग गर्नका लागि यस कार्यालयसँग रहेको **यान्त्रिक उपकरणहरुको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन** का लागि देहायका शर्त, बन्देजमा रही सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने गराउने गरी **माण्डवी गाउँ कार्यपालिकाको** मिति २०७५/०४/१५ को कार्यपालिका बैठकबाट स्वीकृत गरी यो कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यो कार्यविधिको नाम "यान्त्रिक उपकरणहरु सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा:

क) ऐन भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनु पर्दछ ।

ख) नियमावली भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन बमोजिम बनेको नियमावलीलाई सम्झनु पर्दछ ।

ग) गाउँपालिका भन्नाले माण्डवी गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
सो शब्दले आवश्यक परेको अवस्थामा अन्य गाउँपालिकालाई समेत जनाउनेछ ।

घ) गाउँसभा भन्नाले माण्डवी गाउँ सभालाई सम्झनु पर्दछ ।

ङ) अध्यक्ष भन्नाले माण्डवी गाउँपालिकाका अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

च) उपाध्यक्ष भन्नाले माण्डवी गाउँपालिकाका उपाध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

छ) गाउँ कार्यपालिका भन्नाले माण्डवी गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

ज) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भन्नाले माण्डवी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।

झ) इन्जिनियर भन्नाले माण्डवी गाउँपालिकाका इन्जिनियरलाई सम्झनु पर्दछ । सो शब्दले गाउँपालिकाले सेवा परामर्श लिन सम्झौता गरेको इन्जिनियरलाई समेत जनाउँदछ ।

ञ) सव-इन्जिनियर भन्नाले माण्डवी गाउँपालिकाका सव-इन्जिनियरलाई सम्झनु पर्दछ । सो शब्दले गाउँपालिकाले सेवा परामर्श लिन सम्झौता गरेको सव-इन्जिनियरलाई समेत जनाउँदछ ।

ट) कार्यालय भन्नाले माण्डवी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।

ठ) प्रयोगकर्ता भन्नाले यान्त्रिक उपकरण सञ्चालनका लागि लिई जाने संघ, संस्था, व्यक्ति वा सरकारी निकाय सम्झनु पर्दछ ।

ड) भाडा भन्नाले यान्त्रिक उपकरणहरु भाडामा उपलब्ध गराउन निर्धारण गरिएको दर रेटबाट हुन आउने रकमलाई सम्झनु पर्दछ ।

ढ) बिल भन्नाले यान्त्रिक उपकरण सञ्चालन गरेको अपरेसन लगसीटको आधारमा कार्यालयले भाडा बापतको रकम राजस्व खातामा जम्मा गर्नको लागि तयार गर्ने भाडा महसुल बिललाई सम्झनु पर्दछ ।

ड) अपरेटर भन्नाले यान्त्रिक उपकरण सञ्चालन गर्न खटिई जाने कर्मचारीलाई सम्झनु पर्दछ ।

३. उद्देश्य:

माण्डवी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सञ्चालन गरिने भौतिक विकास कार्यक्रमहरु, स्थानीय गाउँपालिकाबासी, संघसंस्था, नेपाल सरकारद्वारा सञ्चालित विकास आयोजनाहरु, दातृ निकायबाट सञ्चालन हुने विकास आयोजनाहरु तथा छिमेकी गाउँपालिका, नगरपालिकाहरुका विकास कार्यक्रमहरुमा समेत माग भई आए अनुसार प्राथमिकताका आधारमा प्रयोगमा पठाउन तथा उपकरण सञ्चालन विधिमा एकरूपता र सरलता ल्याउनु यो कार्यविधिको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ ।

४. सञ्चालन विधि

(१) कार्यालयको कार्य वा अन्य आकस्मिक कार्यहरुमा प्रयोग नभई यान्त्रिक उपकरणहरु खाली रहेको अवस्थामा कार्यालयको काममा बाधा नपर्ने गरी सञ्चालक समितिको सिफारिशमा गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिमको भाडा लिई कुनै पनि व्यक्ति वा संघ संस्थालाई यान्त्रिक उपकरणहरु भाडामा उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

(२) कुनै पनि व्यक्ति, संघ संस्थालाई आवश्यक परेको उपकरण प्रयोगमा ल्याउनका लागि देहायका प्रकृया पूरा भए पश्चात मात्र उक्त उपकरण उपलब्ध गराइनेछ ।

क) व्यक्ति वा संस्थाबाट प्रयोगका लागि माग गरिएको अवधिको लागि कार्यालयले उपलब्ध गराउन सक्ने अवस्था भएमा संलग्न तोकिए बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

ख) माग निवेदन उपर कार्यालयबाट उपलब्ध गराउने निर्णय भएपश्चात तोकिएको भाडा दर बमोजिम प्रयोगकर्ताले प्रयोग गर्न चाहेको अवधिको लागि लाग्ने भाडा रकम अग्रिम गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा नगदै बुझाई सोको आम्दानी रसिद वा नेपाल बैंक लिमिटेड शाखा कार्यालय बिजुवार स्थित माण्डवी गाउँपालिकाको नाममा रहेको धरौटी खाता नं. 0520300000004001157 मा रकम जम्मा गरेको सक्कलै भौचर पेश गर्नुपर्नेछ ।

ग) तोकिएको अग्रिम शुल्क बुझाए पश्चात तोकिएको शर्तनामा बमोजिमको मेशिन चलान/सम्झौता फाराम बमोजिम करार सम्झौता गर्नुपर्नेछ ।

घ) निवेदकले माग गरिएको समयभन्दा बढी समयसम्म कामकाज गर्नु गराउनु पर्ने भएमा मेशिन अपरेटरले तत्काल कार्यालय प्रमुखलाई खबर गरी थप कार्य आदेश लिएर थप समयको रकम अग्रिम जम्मा गर्न लगाएर मात्र मेशिन सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

ङ) मेशिन प्रयोग गरे वापत प्रति घण्टा, प्रति सिफ्ट, प्रति दिनको शुल्क निर्धारण अनुसूची ४ मा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

च) मेशिन फिल्डमा खटाउँदा कार्यालय कम्पाउण्डदेखि काम सम्पन्न गरी पुनः कार्यालय फिर्ता भएसम्मको मिटरको हिसाब गणना गरी लाग्ने शुल्क मेशिन प्रयोगकर्ताले बुझाउनु पर्नेछ ।

छ) मेशिन खटिएको स्थानमा काम सम्पन्न गरी कार्यालय फिर्ता भए पश्चात मेशिन अपरेटरले कामको विवरण सहित मिटरको अद्यावधिक अभिलेख अनुसूची ५ बमोजिमको फाराममा भरी कार्यालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

ज) गाउँपालिकाले आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा निश्चित समयसम्म कार्य गर्न मेशिन सोझै उपलब्ध गराउन सक्नेछ । उक्त कामको विवरण समेत अनुसूची ६ बमोजिम अभिलेखवद्ध गर्नुपर्नेछ ।

झ) मेशिन प्रयोग गरी तोकिएको समयभन्दा अगावै काम सम्पन्न भई प्रयोगकर्ताको धरौटी रकम सञ्चित रहेको खण्डमा कार्यालय प्रमुखको आदेशको आधारमा सञ्चित समय वापत हुन आउने रकम काबु बाहिरको परिस्थिति बाहेक माग गरेको एक हप्ताभित्र चेकद्वारा फिर्ता गर्नुपर्नेछ ।

५. इन्धन तथा मर्मत सम्बन्धी व्यवस्था:

क) मेशिन अपरेटरले इन्धन तथा लुब्रिकेन्ट माग गर्दा कार्यालयले निर्धारण गरेको फाराम स्वीकृत गराएर मात्र भर्नुपर्नेछ । इन्धन तथा लुब्रिकेन्ट खपतको अद्यावधिक विवरण मेशिन अपरेटरले तयार गरी इन्जिनियरको सिफारिशमा कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

ख) इन्धन तथा लुब्रिकेन्ट र मर्मत सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको विस्तृत लगत गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको जिन्सी शाखामा अद्यावधिक गरी राखिनेछ ।

ग) मेशिन बिग्रिएमा बिग्रिएको लिखित जानकारी मेशिन अपरेटरले कार्यालयलाई गराउनु पर्नेछ । कार्यालयबाट वर्कसपमा चेकजाँच गराई मर्मत गर्नुपर्ने कार्यको विस्तृत विवरण माग गरी स्वीकृत भएपश्चात मात्र मर्मत सम्भार कार्य गरिनेछ ।

घ) मर्मत सम्भारको कार्य गर्दा गराउँदा मेशिन अपरेटर वा इन्जिनियर वा जिन्सी शाखाको प्रतिनिधि वर्कसपमा रहनुपर्नेछ ।

६. सञ्चालन शुल्क

कुनै व्यक्ति वा संघ संस्थाबाट यन्त्रिक उपकरण माग भई आएमा देहाय बमोजिमको शुल्क नगर्दै वा तोकिएको बैंक खातामा अग्रिम बुझाउनु पर्नेछ ।

(क) ब्याक हो लोडर

क्र.सं	कामको प्रकार	भाडा दर		कै
		प्रति घण्टा	सिफ्ट	
(अपरेटर र इन्धन सहित)				
१.	गाउँपालिका, अन्य निकाय तथा ठेक्कापट्टा मार्फत सञ्चालित आयोजना/ योजनाहरु	२०००।-		

७. कर्मचारी व्यवस्था

क) ब्याक हो लोडर सञ्चालनका लागि १ जना अपरेटर र आवश्यक परेमा सहयोगी १ जना स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम करार सेवामा नियुक्त गरिनेछ ।

ख) ट्रिपर ट्रक सञ्चालनका लागि १ जना चालक र आवश्यकतानुसार एक जना सहयोगी कानून बमोजिम करार सेवामा नियुक्त गरिनेछ ।

ग) करारमा नियुक्त कर्मचारीको सेवा सुविधा करार सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

८. सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति

गाउँ कार्यपालिकाका यान्त्रिक उपकरणहरूको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि नीतिगत तथा निर्देशनात्मक व्यवस्थाका लागि तपसिल बमोजिमको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

१. तुल बहादुर थापा (वडा नं. २ अध्यक्ष)	-संयोजक
२. नारायण पौडेल (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)	- सदस्य
३. इन्जिनियर/सव-इन्जीनियर	- सदस्य
४. ज्योति प्रकाश पौडेल (जिन्सी शाखा)	- सदस्य

९. यसै बमोजिम मानिने

(१) यस कार्यविधि जारी हुनुभन्दा पहिले भएका कामकारबाहीहरू यसै कार्यविधि बमोजिम भएको मानिनेछ । बक्यौता वा हिसाब किताब गर्न बाँकी रहेको भए यस कार्यविधिभन्दा न्यून हुने गरी हिसाब मिलान गर्न पाइने छैन ।

१०. विविध

S_ गाउँपालिकामा रहेका सवारी साधन तथा यान्त्रिक उपकरणहरू कार्यालय प्रमुखको पूर्ण नियन्त्रणमा रहनेछन् । सवारी साधन तथा यान्त्रिक उपकरणहरू चुस्त दुरुस्त राखी मर्मत सम्भार गर्नु पदाधिकारी, र कर्मचारी सबैको दायित्व हुनेछ ।

ख) यान्त्रिक उपकरणको माइल मिटर आधारभूत कार्य अद्यावधिक राख्ने दायित्व मेशिन अपरेटर र चालकको हुनेछ ।

ग) उपकरण फिल्डमा खटाउने वा नखटाउने सिफारिश चालक/अपरेटर र इन्जिनियरको हुनेछ।

घ) यस कार्यविधिमा समयानुकूल आवश्यक संशोधन वा थपघट गर्नुपर्ने भएमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको राय बमोजिम गाउँ कार्यपालिकाले थपघट वा संशोधन गर्न सक्नेछ ।

kpf0fls/0f ldl1M@)&%÷)%÷)#

cf1fn]
gf/fo0f kf8h
k0v kzf; slo clws[

efu @

df08jL ufplnsf

:yfglo ; /sf/ ; #fng Pj, @)&\$ sf] bkrf !)@ jdf]hd df08jL
ufplnsfn] agfPsf] tn n]vo adf]hdsf] स्थानीय तहको उपभोक्ता
समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि, २०७५
; j { fwf/0fsf]hfgsf/lsf]nflu k\$fgz ul/Psf]5|.

; Dj t\@)&% ; fnsf]sfo]j lw g#

स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि

कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना: नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेको स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र भित्रको विकास निर्माण सम्बन्धि कार्य संचालनको लागि गाउँपालिकाले उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक देखिएकोले माण्डवी गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७४ को दफा ४ बमोजिम माण्डवी गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि जारी गरेको छ ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम "माण्डवी गाउँपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५" रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-
 - (क) "अध्यक्ष" भन्नाले उपभोक्ता समितिको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।
 - (ख) "आयोजना" भन्नाले माण्डवी गाउँपालिका वा सो अन्तरगतको वडावाट पूर्ण वा आंशिक लागत साझेदारीमा सञ्चालित योजना वा कार्यक्रम वा आयोजना वा परियोजनालाई सम्झनु पर्छ । र यसले माण्डवी गाउँ सभाबाट स्वीकृत भएको गैर सरकारी संघ सस्था, गैर नाफामूलक संस्था वा अन्य सामुदायिक संस्थाको आयोजना समेतलाई जनाउनेछ ।
 - (ग) "उपभोक्ता" भन्नाले आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने आयोजना सञ्चालन हुने क्षेत्र भित्रका व्यक्तिलाई जनाउछ ।
 - (घ) "उपभोक्ता समिति" भन्नाले आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि उपभोक्ताले आफूहरू मध्येबाट गठन गरेको समिति सम्झनु पर्दछ ।
 - (ङ) "कार्यालय" भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई बुझाउँछ । सो शब्दले वडा कार्यालय समेतलाई बुझाउनेछ ।
 - (च) "कार्यपालिका" भन्नाले गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

- (छ) “टूला मेशिनरी तथा उपकरण” भन्नाले वातावरणलाई अत्यधिक हास पुर्याउने प्रकृतिका टूला मेशिनरी, उपकरण (बुलडोजर, एक्साभेटर जस्ता) र श्रममूलक प्रविधिलाई विस्थापित गर्ने खालका मेशिनरी तथा उपकरण सम्झनु पर्दछ ।
- (ज) “पदाधिकारी” भन्नाले उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (झ) “वडा” भन्नाले माण्डवी गाउँपालिका भित्रका वडालाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ञ) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले आयोजना सञ्चालन भएको वडाको वडा अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ट) “सदस्य” भन्नाले उपभोक्ता समितिका सदस्यलाई जनाउनेछ र सो शब्दले उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई समेत जनाउनेछ ।
- (ठ) “सम्झौता” भन्नाले आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि कार्यालय र उपभोक्ता समितिबीच भएको लिखित करारनामा वा कबुलियतनामालाई जनाउनेछ ।
- ३. कार्यविधिको पालना गर्नुपर्ने:** (१) गाउँ भित्र कार्यान्वयन हुने आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन, मर्मत सम्भार कार्य गर्नको लागि गठन हुने उपभोक्ता समितिले पूर्णरूपमा यो कार्यविधिको पालना गर्नु पर्नेछ ।
- (२) कुल लागत रु १ करोडसम्म भएको तथा स्थानीय सीप, श्रोत र साधन उपयोग हुने र स्थानीय स्तरमा कार्य सम्पन्न गर्न सक्ने आयोजनाको कार्यान्वयन उपभोक्ता समिति मार्फत गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद-२

उपभोक्ता समितिको गठन र सञ्चालन

४. उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी व्यवस्था: (१) उपभोक्ता समिति गठन देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।
- (क) आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित उपभोक्ताहरुको आम भेलाबाट अधिकतम सहभागितामा सम्बन्धित आयोजनास्थलमा नै सात देखि एघार (७ देखि ११ जना) सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) समिति गठनको लागि आम भेला हुने समय, मिति, स्थान र भेलाको बिषय त्यस्तो भेला हुने मितिले कम्तिमा सात दिन (७ दिन) अगावै सार्वजनिक रुपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (ग) गाउँपालिका स्तरीय आयोजना सञ्चालनको लागि उपभोक्ता समितिको गठन गर्दा कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिकाका सदस्य वा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) वडास्तरीय आयोजना सञ्चालनको लागि उपभोक्ता समिति गठन गर्दा सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष वा वडा सदस्य वा कार्यालयले तोकेको कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।
- (ङ) उपभोक्ता समिति गठनको लागि बोलाईएको भेलामा योजनाको संक्षिप्त विवरण र समितिको संरचना सहितको जानकारी कार्यालयको प्रतिनिधिले गराउनु पर्नेछ ।
- (च) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा समावेशी सिद्धान्तको अवलम्बन गर्नु पर्ने छ । समितिमा कम्तिमा तेत्तीस प्रतिशत (३३%) महिला सदस्य हुनुपर्नेछ । समितिको अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षमध्ये कम्तीमा एकजना महिला पदाधिकारी हुनुपर्नेछ ।

- (छ) एक व्यक्ति एकभन्दा बढी उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैन । साथै सगोलका परिवारबाट एकजना भन्दा बढी व्यक्ति एउटै उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाइने छैन ।
- (ज) उपभोक्ता समितिको गठन सकेसम्म सर्वसम्मत तरिकाले गर्नुपर्नेछ । सर्वसम्मत हुन नसकेमा उपभोक्ताहरुको बहुमतबाट उपभोक्ता समितिको गठन गरिने छ ।
- (झ) उपभोक्ताहरुको लागत सहभागितामा सञ्चालन हुने आयोजनाहरु उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।
- (ञ) उपभोक्ता समितिले सम्झौता बमोजिम गर्नु पर्ने काम समिति आफैले गर्नु गराउनु पर्नेछ । अन्य कुनै निर्माण व्यवसायी वा अन्य व्यक्ति वा सस्थालाई ठेक्कामा दिई गर्न गराउन पाइने छैन ।
- (ट) कार्यालयले आयोजना सञ्चालन एवम् कार्यान्वयनमा संलग्न उपभोक्ता समितिको अभिलेख **अनुसूची १** बमोजिमको ढाँचामा व्यवस्थित गर्नु पर्नेछ ।
५. **उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता:** (१) उपभोक्ता समितिका सदस्यको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ ।
- (क) सम्बन्धित आयोजना क्षेत्रको स्थायी वासिन्दा
- (ख) १८ वर्ष उमेर पुरा भएको
- (ग) फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठहरिएको
- (घ) सरकारी बाँकी बक्यौता वा पेशकी फछ्र्यौट गर्न बाँकी नरहेको
- (ङ) अन्य उपभोक्ता समितिमा सदस्य नरहेको
- (च) शारीरिक र मानसिक रुपमा अशक्त नभएको

(२) दफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दलका पदाधिकारी, बहालवाला सरकारी कर्मचारी र शिक्षक उपभोक्ता समितिको सदस्यमा बस्न पाईने छैन ।

६. **उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:** उपभोक्ता समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) सम्झौता बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्ने,

(ख) उपभोक्ताहरुलाई कार्यालयबाट प्राप्त सूचना तथा मार्गदर्शनको जानकारी गराउने,

(ग) सम्झौता बमोजिम कार्य शुरु गर्दा कार्यालयबाट आवश्यक निर्देशन प्राप्त गर्नु पर्ने भए प्राप्त गरेर मात्र शुरु गर्ने,

(घ) उपभोक्ता समितिको कार्य सम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन समितिका सदस्यहरुको कार्य विभाजन र जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने,

(ङ) उपभोक्ता समितिका सदस्यहरुको क्षमता विकास गर्ने ।

(च) सम्झौता बमोजिमको कामको परिमाण, गुणस्तर, समय र लागतमा परिवर्तन गर्नु पर्ने देखिएमा कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने,

(छ) आयोजनाको दिगो व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद - ३

कार्यान्वयन तथा ब्यवस्थापन

७. **आयोजना कार्यान्वयन:** (१) कार्यालयले आ.व. शुरु भएको १५ दिन भित्र उपभोक्ता समितिबाट संचालन हुने आयोजना, परियोजना र कार्यक्रमहरु

पहिचान/छनौट गरी कार्यान्वयन योजना बनाउनु पर्नेछ । उपभोक्ता समिति गठन पश्चात आयोजनाको ड्रईङ, डिजाईन र लागत अनुमान (नेपाली भाषामा तयार गरिएको) स्वीकृत गरी उपभोक्ता समितिलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

- (२) आयोजनाको कार्यान्वयनको लागि उपभोक्ता समिति र कार्यलयबीच **अनुसूची २** बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नुपर्नेछ ।
- (३) आयोजनाको प्रकृति हेरी कार्यालयले लागत सहभागिताको ढाँचा र अनुपात (नगद वा श्रमदान वा बस्तुगत) तोक्नु पर्नेछ ।

८. आयोजना सम्झौताको लागि आवश्यक कागजातहरू: (१) उपभोक्ता समितिले

कार्यालयसँग सम्झौता गर्दा तपशिलमा उल्लिखित कागजातहरू पेश गर्नुपर्नेछ

(क) उपभोक्ता समिति गठन गर्ने आम भेलाको निर्णयको प्रतिलिपि

(ख) उपभोक्ता समितिका सदस्यहरूको नागरिकताको प्रतिलिपि

(ग) आयोजनाको लागत अनुमान विवरण

(घ) उपभोक्ता समितिबाट सम्झौताको लागि जिम्मेवारपदाधिकारी तोकिएको उपभोक्ता समितिको निर्णय

(ङ) आयोजनाको कार्यान्वयनको कार्य तालिका ।

(च) खाता सञ्चालन गर्ने पदाधिकारी तोकिएको निर्णय र खाता सञ्चालनको लागि आवश्यक कागजातहरू

९. उपभोक्ता समितिको क्षमता विकास: (१) कार्यालयले आयोजनाको कार्यान्वयन अगावै उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूलाई निम्न विषयमा अभिमुखिकरण गर्नु पर्नेछ

(क) उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार,

(ख) सम्पादन गर्नु पर्ने कामको विवरण, काम सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि, लागत र उपभोक्ताको योगदान

(ग) निर्माण सामाग्रीको गुणस्तर र परिमाण

(घ) खरिद, रकम निकास प्रकृया, खर्चको लेखाकन र अभिलेख व्यवस्थापन

(ङ) कार्यान्वयन र अनुगमन प्रकृया

(च) सार्वजनिक परीक्षण, योजनाको फरफारक र हस्तान्तरण

(छ) अन्य आवश्यक विषयहरू ।

१०. खाता सञ्चालन: (१) उपभोक्ता समितिको खाता कार्यालयले तोकेको बैंकमा सञ्चालन हुनेछ ।

(२) समितिको खाता अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिव गरी तीन जनाको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ । खाता सञ्चालकहरू मध्ये कम्तिमा एकजना महिला हुनु पर्नेछ ।

११. भुक्तानी प्रकृया: (१) आयोजनाको भुक्तानी दिँदा उपभोक्ता समितिको नाममा रहेको बैंक खातामार्फत दिनु पर्नेछ । उपभोक्ता समितिले एक व्यक्ति वा सस्थालाई एकलाख भन्दा माथिको रकम भुक्तानी गर्दा चेक मार्फत मात्र गर्नु पर्नेछ ।

- (२) उपभोक्ता समितिलाई सम्झौता बमोजिमको कामको प्राविधिक मूल्यांकन, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र अन्य आवश्यक कागजातको आधारमा किस्तागत र अन्तिम भुक्तानी दिईनेछ ।
- (३) उपभोक्ता समितिले सम्पादन गरेको काम र भएको खर्चको विवरण समितिको बैठकबाट निर्णय गरी भुक्तानीको लागि आवश्यक कागजात सहित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (४) आयोजनाको अन्तिम भुक्तानी हुनु भन्दा अगावै कार्यालयबाट अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ
- (५) आयोजना सम्पन्न भई फरफारक गर्नु भन्दा अगावै उपभोक्ता समितिले अनिवार्य रुपमा कार्यालयको प्रतिनिधिको रोहवरमा सार्वजनिक परीक्षण गर्नु पर्नेछ । सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदनको ढाँचा **अनुसूची ३** बमोजिम हुनेछ ।
- (६) उपभोक्ता समितिले आफूले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना **अनुसूची ४** बमोजिमको ढाँचामा सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।
- (७) आयोजनाको कुल लागत रु ३ लाख भन्दा बढी भएका आयोजनाहरूको हकमा उपभोक्ता समितिले काम शुरु गर्नु भन्दा अगावै आयोजनाको नाम, लागत, लागत साझेदारीको अवस्था, काम शुरु र सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि समेत देखिने गरी तयार गरिएको **अनुसूची ५** बमोजिमको ढाँचामा आयोजना सूचना पाटी आयोजना स्थलमा राख्नु पर्नेछ
- (८) उपभोक्ता समितिलाई सम्बन्धित कार्यालयले ड्रइङ्ग, डिजाइन, लागत अनुमान तयार गर्ने, प्राविधिक सल्लाह दिने, जाँचपास गर्ने लगायत अन्य प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ । आयोजना कार्यान्वयनको समयमा कुनै कारणबाट कार्यालयले

प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउन नसकेमा सम्झौतामा उल्लेख गरी तोकिएको खर्चको सीमा भित्र रही उपभोक्ता समितिले करारमा प्राविधिक नियुक्त गर्न वा प्राविधिक सेवा लिन सक्नेछ । तर, ड्रइङ्ग, डिजाइन, लागत अनुमान, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र भुक्तानी सिफारिसको कार्य कार्यालयबाट नै हुनेछ ।

(९) उपभोक्ता समितिबाट निर्माण हुने आयोजनाहरूको गुणस्तर कायम गर्ने गराउने दायित्व र जिम्मेवारी जनप्रतिनिधि, सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारी, उपभोक्ता समिति र अनुगमन समितिको हुनेछ ।

(१०) अनुकरणीय कार्य गर्ने उपभोक्ता समिति, प्राविधिक कर्मचारी र सम्बन्धित कर्मचारीलाई सभाको निर्णय बमोजिम वार्षिक रूपमा उचित पुरस्कार प्रदान गर्न सकिनेछ ।

(११) तोकिएको समयमा उपभोक्ता समिति गठन हुन नसकेमा, सम्झौता हुन नसकेमा वा सम्झौताको शर्त बमोजिम कार्य सम्पादन हुन नसकेमा कार्यालयले अन्य प्रकृयाद्वारा काम गराउन सक्नेछ ।

१२. निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्नु पर्ने: उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने आयोजना गुणस्तर सुनिश्चित गर्नु सम्बन्धित उपभोक्ता समितिको कर्तव्य हुनेछ । गुणस्तर सुनिश्चितता गर्नको लागि अन्य कुराहरूको अतिरिक्त निम्न विषयहरू पूर्ण रूपमा पालना गर्नु पर्नेछ ।

(क) निर्माण सामाग्रीको गुणस्तर: निर्माण सामाग्री ड्रइड, डिजाईन र स्पेसिफिकेसन बमोजिमको गुणस्तर कायम गर्नु पर्नेछ ।

- (ख) निर्माण विधि र प्रकृत्याको गुणस्तर: निर्माण विधि र प्रकृत्या कार्यालयसँग भएको सम्झौता बमोजिम गर्नु पर्नेछ
- (ग) निर्माण कार्यको दिगोपना: उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन भएको योजनाको दिगोपनाको लागि सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आवश्यक व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने जिम्मेवारी: उपभोक्ता समिति मार्फत हुने कामको निर्धारित गुणस्तर कायम गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित कार्यको लागि कार्यालयबाट खटिएका प्राविधिक कर्मचारी र उपभोक्ता समितिको हुनेछ ।
- (ङ) लगत राख्नु पर्ने: उपभोक्ता समितिबाट हुने कामको सम्झौता बमोजिमको समय, लागत र गुणस्तरमा सम्पन्न हुन नसकेमा सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारीलाई सचेत गराउने र प्रकृति हेरी आवश्यकता अनुसार कारवाही गर्न सक्नेछ । त्यस्ता उपभोक्ता समितिको लगत राखी उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई निश्चित समयसम्मको लागि अन्य उपभोक्ता समितिमा रही काम गर्न निषेध गर्नेछ ।

१३. अनुगमन समितिको व्यवस्था: (१) आयोजना तोकिएको गुणस्तर, परिमाण र समयमा सम्पन्न गर्न गराउन उपभोक्ता समितिले सम्पादन गर्ने कार्यको अनुगमन गरी आयोजनाको गुणस्तर, परिमाण सुनिश्चित गर्न दफा ४ (१) (क) बमोजिमको भेलाबाट कम्तिमा एक जना महिला सहित ३ सदस्यीय एक अनुगमन समिति गठन गर्नु पर्नेछ ।

(२) अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

- (क) आयोजनाको कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने तथा देखिएका बाधा, व्यवधान र समस्या समाधानका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने,
- (ख) आयोजनाको कार्यान्वयन कार्यतालिका अनुसार काम भए नभएको यकीन गर्ने र नगरेको पाइएमा सम्बन्धित पक्षलाई सचेत गराउने,
- (ग) आवश्यक अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद- ४

विविध

१४. **अन्य संस्थाबाट कार्य गराउन सकिने:**यस कार्यविधि बमोजिम उपभोक्ता समितिबाट गरिने कार्य लाभग्राही समूह, सामुदायिक संस्था जस्तै सामुदायिक वन, सामुदायिकस्तरका सहकारी संस्थाहरू, टोल विकास संस्था, आमा समूह, कृषि समूह, कानुन बमोजिम गठन भएका अन्य सामुदायिक संगठन जस्ता संस्थाहरूबाट स्थानीय उपभोक्ताहरूको आमभेलाबाट निर्णय भई आएमा यस्ता संस्थाहरूबाट यस कार्यविधि बमोजिम कार्य संचालन गर्न/गराउन सकिने छ ।
१५. **सहजिकरण र सहयोग गर्नु पर्ने:** उपभोक्ता समितिले आयोजनाको सुपरिवेक्षण, अनुगमन/निरीक्षण गर्न कार्यालयबाट आएको अनुगमन समिति, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई आवश्यक विवरण उपलब्ध गराउने तथा आयोजनास्थल अनुगमनको लागि सहजिकरण र सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

१६. उपभोक्ता समितिको दायित्व: उपभोक्ता समितिले कार्यालयसँग भएको सम्झौता बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्दा कार्यालयले तोकेका शर्तहरूको अतिरिक्त निम्न दायित्व वहन गर्नु पर्नेछ ।

(क) आयोजनाको दिगो व्यवस्थापनको लागि मर्मत सम्भार गर्ने सम्बन्धी आवश्यक कार्य,

(ख) आयोजना कार्यान्वयनबाट पर्न सक्ने वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्ने सम्बन्धी कार्य,

(ग) अन्य आयोजनाहरूसँग अन्तरसम्बन्ध कायम गर्नुपर्ने,

(घ) असल नागरिकको आचरण पालना गर्नुपर्ने ।

(ङ) उपभोक्ता समितिले आयोजनाको फरफारकको लागि कार्यालयमा कागजात पेश गर्दा **अनुसूची ६** बमोजिमको ढाँचामा आयोजनाको भौतिक तथा वित्तिय प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

१७. मापदण्ड बनाउन सक्ने: (१) आयोजनाको गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि कार्यालयले अनुगमन, मुल्याङ्कन गरी सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई सल्लाह, सुझाव र आवश्यकता अनुसार निर्देशन दिने तथा समन्वय गर्नु पर्नेछ .

(२) उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने आयोजनाको प्रकृति हेरी गुणस्तर सुनिश्चितता गर्ने प्रयोजनको लागि कार्यालयले थप मापदण्ड तथा मार्गदर्शन बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची १

(कार्यविधिको दफा ४ (१) ट संग सम्बन्धित)

उपभोक्ता समितिको लगत

माण्डवी गाउँपालिका

आ.व.

क्र.स.	उपभोक्ता समितिको नाम र ठेगाना	पदाधिकारीको नाम र सम्पर्क नं.				गठन मिति	बैंकको नाम	खाता नं.
		अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	सचिव	कोषाध्यक्ष			

अनुसूची २

कार्यविधिको दफा ७(२) सँग सम्बन्धित)

माण्डवी गाउँपालिका

योजना सम्झौता फाराम

१. सम्झौता गर्ने पक्ष र आयोजना:

क) उपभोक्तासमितिको विवरण:

१. नाम:

२. ठेगाना:

ख) आयोजनाको विवरण:

१. नाम:

२. आयोजना स्थल:

३ उद्देश्य:

४. आयोजना सुरु हुने मिति:

२. आयोजनाको लागत सम्बन्धि विवरण:

क) लागत अनुमान रु

ख) लागत व्यहोर्ने स्रोतहरु

१. कार्यालय:

२. उपभोक्ता समिति:

३. अन्य:

ग) बस्तुगत अनुदानको विवरण

सामाग्रीको नाम

एकाई

१. संघबाट

२. प्रदेशबाट

३. स्थानीय तहबाट

४. गैह्रसरकारी संघसंस्थाबाट

५. विदेशी दातृ संघ संस्थाबाट

६. उपभोक्ता समितिबाट

७. अन्य निकायबाट

घ) आयोजनाबाट लाभान्वित हुने:

१. घरपरिवार संख्या:

२. जनसंख्या:

३. संगठित संस्था:

४. अन्य:

३. उपभोक्ता समिति÷समुदायमा आधारित संस्था ÷गैहसरकारी संस्थाको विवरण:

क) गठन भएको मिति:

ख) पदाधिकारीको नाम र ठेगाना (नागरिकता प्रमाणपत्र नं. र जिल्ला)

१. अध्यक्ष

२. उपाध्यक्ष

३. कोषाध्यक्ष

४. सचिव

५. सदस्य

६. सदस्य

७. सदस्य

ग) गठन गर्दा उपस्थित लाभान्वितको संख्या:

४. आयोजना सञ्चालन सम्बन्धि अनुभव:

५. उपभोक्ता समिति समुदायमा आधारित संस्था/गैहसरकारी संस्थाले प्राप्त गर्ने किस्ता विवरण:

किस्ताको क्रम	मिति	किस्ताको रकम	निर्माण	समाग्री
परिमाण	कैफियत			
पहिलो				
दोश्रो				

तेश्रो

जम्मा

६. आयोजना मर्मत संभार सम्बन्धी व्यवस्था

क) आयोजना मर्मत संभारको जिम्मा लिने समिति :-संस्थाको नाम:

ख) मर्मत सम्भारको सम्भावित स्रोत (छ छैन खुलाउने)

- जनश्रमदान:
- सेवा शुल्क:
- दस्तुर, चन्दाबाट
- अन्य केही भए:

सम्झौताका शर्तहरू

उपभोक्ता समितिको जिम्मेवारी तथा पालना गरिने शर्तहरू:

१. आयोजना मितिदेखि शुरु गरी मिति.....सम्ममा पुरा गर्नु पर्नेछ ।
२. प्राप्त रकम तथा निर्माण सामग्री सम्बन्धित आयोजनाको उद्देश्यका लागि मात्र प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।
३. नगदी, जिन्सी सामानको प्राप्ति, खर्च र बाँकी तथा आयोजनाको प्रगति विवरण राख्नु पर्नेछ ।
४. आमदानी खर्चको विवरण र कार्यप्रगतिको जानकारी उपभोक्ता समूहमा छलफल गरी अर्को किस्ता माग गर्नु पर्नेछ ।
५. आयोजनाको कुल लागत भन्दा घटी लागतमा आयोजना सम्पन्न भएको अवस्थामा सो मुताविकनै अनुदान र श्रमदानको प्रतिशत निर्धारण गरी भुक्तानी लिनु पर्नेछ ।
६. उपभोक्ता समितिले प्राविधिकको राय, परामर्श एवं निर्देशन अनुरूप काम गर्नु पर्नेछ ।
७. उपभोक्ता समितिले आयोजनासंग सम्बन्धित विल, भरपाईहरू, डोर हाजिरी फारामहरू, जिन्सी नगदी खाताहरू, समितिःसमूहको निर्णय पुस्तिका आदि कागजातहरू कार्यालयले मागेको बखत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र त्यसको लेखापरीक्षण पनि गराउनु पर्नेछ ।

८. कुनै सामाग्री खरिद गर्दा आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट स्थायी लेखा नम्बर र मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाण पत्र प्राप्त व्यक्ति वा फर्म संस्था वा कम्पनीबाट खरिद गरी सोही अनुसारको विल भरपाई आधिकारीक व्यक्तिबाट प्रमाणित गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।
९. मूल्य अभिवृद्धि कर (VAT) लाग्ने बस्तु तथा सेवा खरिद गर्दा रु २०,०००।- भन्दा बढी मूल्यको सामाग्रीमा अनिवार्य रूपमा मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका व्यक्ति फर्म संस्था वा कम्पनीबाट खरिद गर्नु पर्नेछ । साथै उक्त विलमा उल्लिखित मु.अ.कर बाहेकको रकममा १.५% अग्रीम आयकर बापत करकाट्टि गरी बाँकी रकम मात्र सम्बन्धित सेवा प्रदायकलाई भुक्तानी हुनेछ । रु २०,०००।- भन्दा कम मूल्यको सामाग्री खरिदमा पान नम्बर लिएको व्यक्ति वा फर्मबाट खरिद गर्नु पर्नेछ । अन्यथा खरिद गर्ने पदाधिकारी स्वयम् जिम्मेवार हुनेछ ।
१०. डोजर रोलर लगायतका मेशिनरी सामान भाडामा लिएको एवम् घर बहालमा लिई विल भरपाई पेश भएको अवस्थामा १०% प्रतिशत घर भाडा कर एवम् बहाल कर तिर्नु पर्नेछ ।
११. प्रशिक्षकले पाउने पारिश्रमिक एवम् सहभागीले पाउने भत्तामा प्रचलित नियमानुसार कर लाग्नेछ ।
१२. निर्माण कार्यको हकमा शुरु लागत अनुमानका कुनै आईटमहरूमा परिवर्तन हुने भएमा अधिकार प्राप्त व्यक्तिःकार्यालयबाट लागत अनुमान संशोधन गरे पश्चात मात्र कार्य गराउनु पर्नेछ । यसरी लागत अनुमान संशोधन नगरी कार्य गरेमा उपभोक्ता समितिःसमुह नै जिम्मेवार हुनेछ ।
१३. उपभोक्ता समितिले काम सम्पन्न गरिसकेपछि बाँकी रहन गएका खप्ने सामानहरू मर्मत संभार समिति गठन भएको भए सो समितिलाई र सो नभए सम्बन्धित कार्यालयलाई बुझाउनु पर्नेछ । तर मर्मत समितिलाई बुझाएको सामानको विवरण एक प्रति सम्बन्धित कार्यालयलाई जानकारीको लागि बुझाउनु पर्नेछ ।
१४. सम्झौता बमोजिम आयोजना सम्पन्न भएपछि अन्तिम भुक्तानीको लागि कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, नापी किताव, प्रमाणित विल भरपाई, योजनाको फोटो, सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आयोजना संचालन गर्दा भएको आय व्ययको अनुमोदन सहितको निर्णय, उपभोक्ता

भेलाबाट भएको सार्वजनिक लेखा परीक्षणको निर्णयको प्रतिलिपी तथा सम्बन्धित कार्यालयको वडा कार्यालयको सिफारिस सहित अन्तिम किस्ता भुक्तानीको लागि निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

१५. आयोजना सम्पन्न भएपछि कार्यालयबाट जाँचपास गरी फरफारकको प्रमाणपत्र लिनु पर्नेछ । साथै आयोजनाको आवश्यक मर्मत संभारको व्यवस्था सम्बन्धित उपभोक्ताहरुले नै गर्नु पर्नेछ ।
१६. आयोजना कार्यान्वयन गर्ने समुह वा उपभोक्ता समितिले आयोजनाको भौतिक तथा वित्तीय प्रगती प्रतिवेदन अनुसूची ६ को ढाँचामा सम्झौतामा तोकिए बमोजिम कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
१७. आयोजनाको दीगो सञ्चालन तथा मर्मत संभारको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
१८. आयोजनाको सबै काम उपभोक्ता समिति/समुहको निर्णय अनुसार गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

कार्यालयको जिम्मेवारी तथा पालना गरिने शर्तहरू:

१. आयोजनाको बजेट, उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार, खरिद, लेखाङ्कन, प्रतिवेदन आदि विषयमा उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुलाई अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२. आयोजनामा आवश्यक प्राविधिक सहयोग कार्यालयबाट उपलब्ध गराउन सकिने अवस्थामा गराईनेछ र नसकिने अवस्था भएमा उपभोक्ता समितिले बाह्य बजारबाट सेवा परामर्श अन्तर्गत सेवा लिन सक्नेछ ।
३. आयोजनाको प्राविधिक सुपरिवेक्षणका लागि कार्यालयको तर्फबाट प्राविधिक खटाईनेछ । उपभोक्ता समितिबाट भएको कामको नियमित सुपरिवेक्षण गर्ने जिम्मेवारी निज प्राविधिकको हुनेछ ।
४. पेशकी लिएर लामो समयसम्म आयोजना संचालन नगर्ने उपभोक्ता समितिलाई कार्यालयले नियम अनुसार कारवाही गर्नेछ ।

५. श्रममुलक प्रविधिबाट कार्य गराउने गरी लागत अनुमान स्वीकृत गराई सोही बमोजिम सम्झौता गरी मेशिनरी उपकरणको प्रयोगबाट कार्य गरेको पाईएमा त्यस्तो उपभोक्ता समितिसंग सम्झौता रद्द गरी उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गरिएको रकम मुल्यांकन गरी बढी भएको रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।
६. आयोजना सम्पन्न भएपछि कार्यालयबाट जाँच पास गरी फरफारक गर्नु पर्नेछ ।
७. आवश्यक कागजात संलग्न गरी भुक्तानी उपलब्ध गराउन सम्बन्धित उपभोक्ता समितिबाट अनुरोध भई आएपछि उपभोक्ता समितिको बैंक खातामा भुक्तानी दिनु पर्नेछ ।
८. यसमा उल्लेख नभएका कुराहरु प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

माथि उल्लेख भए बमोजिमका शर्तहरु पालना गर्न हामी निम्न पक्षहरु मन्जुर गर्दछौं ।

उपभोक्ता समिति/समुहको तर्फबाट

दस्तखत.....

नाम थर.....

पद.....

ठेगाना.....

सम्पर्क नं.....

मिति.....

कार्यालयको तर्फबाट

दस्तखत.....

नाम थर.....

पद.....

ठेगाना.....

सम्पर्क नं.....

मिति.....

अनुसूची ३

(कार्यविधिको दफा ११ (५) सँग सम्बन्धित)
सार्वजनिक परीक्षण फारामको ढाँचा पेश गरेको कार्यालय
माण्डवी गाउँकार्यपालिको कार्यालय

१. आयोजनाको नाम:

क)

स्थल:

ख) लागत अनुमान:

ग) आयोजना शुरू हुने मिति:

घ) आयोजना

सम्पन्न हुने मिति:

२. उपभोक्ता समिति÷सामुदायिक संस्थाको क) नाम:

क) अध्यक्षको नाम:

ख) सदस्य संख्या:

महिला: पुरुष:

३. आम्दानी खर्चको विवरण:

क) आम्दानीतर्फ जम्मा:

आम्दानीको श्रोत कहाँबाट) कति नगद तथा जिन्सी प्राप्त (भयो खुलाउने	रकम वा परिमाण	कैफियत

ख) खर्चतर्फ

खर्चको विवरण	दर	परिमाण	जम्मा
१. सामाग्री (के के सामाग्री खरिद भयो ?)			
२. ज्याला (के मा कति भुक्तानी भयो ?)			

३. श्रमदान (कति जनाले श्रमदान गरे ?)			
४. व्यवस्थापन खर्च (ढुवानी तथा अन्य खर्च)			

ग) मौज्जात

विवरण	रकम वा परिमाण	कैफियत
१ नगद		
बैंक		
व्यक्तिको जिम्मा		
२ सामग्रीहरु		

घ) भुक्तानी दिन बाँकी

विवरण	रकम वा परिमाण

४. सम्पन्न आयोजनाको लक्ष्य तथा प्रगति विवरण

कामको विवरण	लक्ष्य	प्रगति

५. आयोजनाले पुर्‍याएको लाभ तथा प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित जनसंख्या (आयोजना सञ्चालन भएको स्थानका उपभोक्ताहरु) ।

६. आयोजना सञ्चालन गर्दा आयोजक संस्थामा कामको जिम्मेवारी बाँडफाँड (कस कसले कस्तो कस्तो कामको जिम्मेवारी लिएका थिए < खुलाउने)

उपस्थिति:

१

२

३

४

५

रोहवर: नामथर:

पद:

मिति:

द्रष्टव्य: सार्वजनिक परिक्षण कार्यक्रममा उपस्थित सरोकारवालाहरुको उपस्थिति अनिवार्य रूपमा संलग्न हुनुपर्नेछ ।

अनुसूची ४

-कार्यविधिको दफा ११ (६) सँग सम्वन्धित)

खर्च सार्वजनिक सूचना फाराम

मिति: २० । । .

१. आयोजनाको नाम:—

२. आयोजना

स्थल:—

३. विनियोजित बजेट:—

४. आयोजना स्विकृत भएको आ.व:—

५. आयोजना

सम्झौता भएको मिति:—

६. काम सम्पन्न गर्नु पर्ने मिति:—

७. काम सम्पन्न

भएको मिति:—

८. उ.स. को बैठकले खर्च स्वीकृत गरेको मिति:—

आम्दानी र खर्चको विवरण

आम्दानी		खर्च	
विवरण	रकम रू	विवरण	रकम
प्रथम किस्ता		ज्याला	
दोश्रो किस्ता		निर्माण सामाग्री खरिद	
तेश्रो किस्ता		दुवानी	
जनश्रमदान		भाडा	
वस्तुगत सहायता		व्यवस्थापन खर्च	
लागत सहभागिता			

--	--	--	--

उपर्युक्तानुसारको आम्दानी तथा खर्च विवरण यथार्थ हो । यसमा सबै आम्दानी तथा खर्चहरू समावेश गरिएको छ । साथै उपभोक्ताहरूको प्रत्यक्ष सहभागितामा आयोजना कार्यान्वयन गरिएको छ । यसको एक प्रति वडा कार्यालयमा समेत पेश गरिएको छ ।

.....

अध्यक्ष

.....

कोषाध्यक्ष

.....

सचिव

अनुसूची ५

-कार्यविधिको दफा ११(७) संग सम्वन्धित)

आयोजना सूचना पाटीको नमूना

१. आयोजनाको नाम:
२. आयोजना संचालन गर्ने कार्यालय/कार्यक्रमको नाम:
३. उपभोक्ता समितिको अध्यक्षको नाम र सम्पर्क नं. M
४. आयोजनाको कुल लागत रकम रु:
 - ४.१. आयोजनामा कार्यालयबाट व्यहोर्ने लागत रु:
 - ४.२. जनसहभागिताबाट व्यहोर्ने लागत रकम रु:
 - ४.३. आयोजनामा लगानी गर्ने अन्य निकायको नाम र व्यहोर्ने लागत रकम रु:
५. आयोजना सम्झौता मिति:
६. आयोजना सम्पन्न गर्ने मिति:
७. आयोजनाबाट लाभान्वित जनसंख्या:

अनुसूची ६

-कार्यविधिको दफा १६(ड) सँग सम्वन्धित)

उपभोक्ता समितिको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन
विवरण पेश गरेको कार्यालय माण्डवी गाउँकार्यपालिको कार्यालय .

१. आयोजनाको विवरण

आयोजनाको नाम: वडा नं. : टोल/बस्ती:

उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष: सचिव:

२. आयोजनाको लागत: प्राप्त अनुदान रकम रू.

चन्दा रकम

रू..... जनसहभागिता रकम रू.....

जम्मा रकम रू.

.....

३. हालसम्मको खर्च रू.

क. कार्यालयबाट प्राप्त रकम रू.....

१. निर्माण सामग्रीमा (सिमेन्ट, छड, काठ, ढुंगा वा फुवा, गिट्टी, उपकरण आदि) रू. .

२. ज्याला:- दक्ष रू:-

अदक्ष रू.

जम्मा रू.

३. मसलन्द सामान (कपि, कलम, मसी, कागज आदि) रू.

४. दैनिक भ्रमण भत्ता (सम्झौतामा

स्वीकृत भए) रू.

५. प्राविधिक निरीक्षण बापत खर्च (सम्झौतामा स्वीकृत भए) रू.

६. अन्य

ख. जनसहभागिताबाट व्यहोरिएको खर्च रू: श्रमको मूल्य बराबर रकम रू.

.....

जिन्सी सामान मूल्य बराबर रकम रू.

कूल जम्मा रू.

.....

४. प्राविधिक प्रतिवेदन बमोजिम मूल्यांकन रकम रू.
५. उपभोक्ता समूहको निर्णय बमोजिम/समीक्षाबाट खर्च देखिएको रू.
६. कार्यान्वयनमा देखिएका मुख्य समस्याहरू: क. ख. ग.
७. समाधानका उपायहरू
क.
ख.
ग.
८. कार्यालयबाट र अन्य निकायबाट अनुगमन भए अनुगमनको सुझाव:
९. हाल माग गरेको किस्ता रकम रू.
१०. मुख्य खर्च प्रयोजन

११. प्राप्त रकम आयोजना बाहेक अन्य कार्यमा खर्च गर्ने गराउने छैनौ ।

.....
तयार गर्ने	अध्यक्ष	सचिव	कोषाध्यक्ष

kdf0fls/0f ldlTM@)&%÷)%)#

cf1fn]
gf/fo0f kf3h
kdv kzf; slo clws[